

Žirovske novice

ČASOPIS ZA OBČINO ŽIRI • April 2025 • LETNIK 6 • ŠTEVILKA 2

**Za tri milijone evrov
projektov**

STRANI 4, 5

**Pogumna in požrtvovalna
Žirovca**

STRAN 10

**Uspeh mlade žirovske
karateistke**

STRAN 20

Nadzorni odbor pohvalil delo občine

Člani občinskega sveta so na prvi letošnji seji med drugim sprejeli zaključni račun lanskega proračuna, uskladili cene storitev gospodarskih javnih služb varstva okolja in potrdili višje cene vrtčevskega varstva.

MATEJA RANT

Člani občinskega sveta so na marčevski seji obravnavali letno poročilo Občine Žiri in sprejeli zaključni račun proračuna za preteklo leto, oba dokumenta je pregledal tudi nadzorni odbor. Kot je pojasnil župan Franci Kranjc, je bila realizacija projektov več kot 90-odstotna, pri čemer je zlasti zadovoljen, da so uspešno končali poplavno obnovo, v okviru katere so praktično po celotni občini sanirali najbolj kritične odseke cest in vodotokov. Posebno pa ga veseli, da so tako občinski svetniki kot nadzorni odbor pohvalili uspešnost delovanja občinske uprave.

Občinski svetniki so sprejeli tudi tehnično posodobitev občinskega prostorskega načrta in tako uskladili stavbna zemljišča glede na kataster ter uskladili cene storitev gospodarskih javnih služb varstva okolja. Po besedah župana se cena oskrbe z vodo ne spreminja, za sedem odstotkov pa so dvignili cene odvajanja in čiščenja odpadnih voda in cene odvoza odpadkov. »Cena za odvoz odpadkov se je dvignila

za enak odstotek, kot je cene povišalo podjetje Snaga, ki sprejema odpadke iz Žirov.« Potrdili so še nove ekonomske cene programov predšolske vzgoje. Cene so od prvega aprila dalje za vse starostne kategorije višje za 4,9 odstotka. Nova cena za prvo starostno obdobje tako znaša 671 evrov, za drugo starostno obdobje 503 evre in za kombinirani oddelek 555 evrov. Župan je ob tem poudaril, da bo levji delež omenjene podražitve krila občina, ki subvencionira do 70 odstotkov cene vrtca. »Dvig cen bo za starše pomenil za od 2,40 do 24,64 evrov višji prispevek na mesec, odvisno od starostnega obdobja otroka in dohodkovnega razreda staršev, ki ga določi pristojni center za socialno delo.« Glavni razlog za podražitev, ki jo je predlagala Osnovna šola Žiri, je poleg dviga nekaterih stroškov predvsem dvig plač javnim uslužbencem, saj 87 odstotkov cene programov vrtca predstavljajo stroški dela, je še pojasnil župan.

Svetniki so potrdili še sklep o plačevanju parkirnine na javnem parkirišču pri Čistilni napravi Žiri. Občinski svetniki so že lani

sprejeli nov odlok o mirujočem prometu v Žireh, v katerem so določili, kje je mogoče parkirati in katere parkirne površine so plačljive, s sklepom, ki so ga sprejeli na marčevski seji, pa so tudi točno določili način obračunavanja parkirnine pri čistilni napravi, kjer je parkirišče namenjeno

Cene programov predšolske vzgoje so od prvega aprila dalje za vse starostne kategorije višje za 4,9 odstotka.

izključno avtobusom in tovornim vozilom. Za letno parkirnino bo treba odšteti 700 evrov, je pojasnil župan. Svetniki so se seznanili še z letnim poročilom o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta lokalnega energetskega koncepta in o njihovih učinkih za preteklo leto ter za članico območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti imenovali Katjo Bogataj.

V središču več zelenih površin

Na občini nadaljujejo projektiranje nove zasnove ureditve središča Žirov. Kot je pojasnil župan Franci Kranjc, je na podlagi zahteve direkcije za vode treba

preparirati novo študijo poplavne varnosti, ki bo poleg stoletnih poplavnih voda upoštevala tudi poplave, ki so občino prizadele avgusta 2023 in so bistve-

no presegle stoletne vode. Obenem se nameravajo prijaviti tudi na razpis za sofinanciranje gradnje tržnice, pri čemer upajo na milijon evrov evropskih sredstev. »Do teh sredstev pa bomo upravičeni le v primeru, da bomo na območju tržnice in parkirišč zagotovili vsaj 20 odstotkov zelenih površin, kar pomeni, da bomo morali znova iskati kompromise med zelenimi površinami in parkirišči,« je razložil župan.

Naslednja številka Žirovskih novic bo izšla 27. junija 2025. Prispevke zanjo lahko pošljete do ponedeljka, 2. junija 2025, na naslov mateja.rant@g-glas.si.

KOLOFON

ŽIROVSKE NOVICE (ISSN 1408-2810) izhajajo kot priloga časopisa Gorenjski glas za občino Žiri. Izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, Kranj, info@g-glas.si, (04) 201 42 10. Občina Žiri, Loška cesta 1, 4226 Žiri. Odgovorna urednica: Mateja Rant, mateja.rant@g-glas.si. Uredniški odbor: Jožica Kacin, Barbara Petermel, Nives Markelj, Jana Jenko. Oglasno trženje: Robert Aleksič, robert.aleksic@g-glas.si, telefon: 040 508 891. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. Priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o. Naklada: 1.800 izvodov. Distribucija: Pošta Slovenije. Žirovske novice vsa gospodinjstva v občini Žiri prejemo brezplačno. Na naslovnici: Čistilna akcija v Žireh, foto: Foto Viktor

Na cestah odprtih več gradbišč

V teh dneh je zelo živahno v Prvomajski ulici in na cesti Pod griči, kjer sta se pred časom začeli gradnja vodovoda in obnova ceste, konec maja pa naj bi na vrsto prišli še Dobračevska in Čevljarska ulica.

MATEJA RANT

Na cesti Pod griči so zaradi del uvedli polovično zaporo, na občini pa voznikom priporočajo, da za čim bolj nemoteno delo na gradbišču uporabljajo obvoze po okoliških ulicah. Zapora je predvidena do sredine avgusta. Obvoze po okoliških ulicah pa so uredili tudi zaradi del v Prvomajski ulici, kjer velja popolna zapora, ki bo predvidoma trajala do konca maja, so pojasnili na občini.

V Prvomajski ulici je tako polovica investicije že zaključena, kmalu po prvem maju naj bi cesto tudi asfaltirali. Prav tako za zdaj brez zapletov poteka tudi gradnja pločnikov ob cesti Pod griči.

Sočasno z obnovo vodovodov in ceste bodo v omenjenih ulicah obnovili tudi komunalno infrastrukturo in uredili javno razsvetljavo, obenem pa položili cevi za optično napeljavo, so razložili na občini. Občina bo s pomočjo evropskih sredstev gradila vodovod in uredila ostalo infrastrukturo še v Dobračevski ulici in Čevljarski ulici. Naložba bo skupaj vredna nekaj več kot 1,4 milijona evrov, razdelili pa so jo na dva sklopa. Za obnovo vodovodnega omrežja

Cesto v Prvomajski ulici naj bi asfaltirali kmalu po prvem maju.

Foto: Tanja Mlinar

na cesti Pod griči in v Čevljarski ulici so izbrali podjetje Hidrotehnik, podjetje Tigrad pa bo obnavljalo vodovodno omrežje v Dobračevski in Prvomajski ulici. Dela na gradbiščih po besedah župana Francija Kranjca potekajo v skladu s pričakovanji. V Prvomajski ulici je tako polovica investicije že zaključena, kmalu po prvem maju naj bi cesto tudi asfaltirali. Prav tako za zdaj brez zapletov poteka tudi gradnja pločnikov ob cesti Pod griči. Ob tem je župan posebej poudaril, da bodo v sklopu obnove vodovodov 600 metrov salonitnih vodovodnih cevi nadomestili z litoželeznimi, s čimer sledijo smernicam za varnejšo dobavo pitne vode.

Dela potekajo tudi ob lokalni cesti Pretoč-Mostar na dolžini približno 400 metrov, kjer sta predvideni izdelava kamnitih zložb ob strugi ter vgradnja pragov in propustov večjih dimenzij, so pojasnili na občini. Vrednost del po pogodbi znaša 165 tisoč evrov, končali pa naj bi jih najkasneje v avgustu. Denar za projekt bo v celoti zagotovilo ministrstvo za naravne vire in prostor.

ZBIRAJO POBUDE ZA NOVA ZAZIDLJIVA OBMOČJA

Na občini so prvega aprila začeli ponovno zbirati pobude za spremembo občinskega prostorskega načrta, v katerem naj bi določili nova zazidljiva območja na območju občine. Zainteresirani občani lahko do konca maja podajo pobude za spremembo namenske rabe zemljišč, za spremembo prostorskih izvedbenih pogojev ali druge spremembe občinskega prostorskega načrta. »Občina bo osnutek sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta pripravila na podlagi prikaza stanja prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora, usmeritev iz državnega strateškega prostorskega načrta, razvojnega programa, lastnih razvojnih potreb, izraženih razvojnih potreb nosilcev urejanja prostora in izraženih razvojnih potreb drugih oseb. Te potrebe morajo biti obrazložene in dokumentirane,« pojasnjujejo na občini. Pobude bodo najprej preverili na občini, zatem pa jih posredovali na pristojna ministrstva.

Gradnja pločnikov na cesti Pod griči Foto: Tanja Mlinar

Za tri milijone evrov projektov

V zgodovini občine po besedah župana Francija Kranjca še ni bilo odprtih toliko velikih projektov, njihova skupna vrednost namreč znaša skoraj tri milijone evrov. Izvedbo so jim omogočila sredstva, ki so jih pridobili na razpisih.

MATEJA RANT

V preteklih tednih so se odprla gradbišča v Prvomajski ulici, na cesti Pod griči in v Račevi. Dela potekajo po načrtih?

Dela na gradbiščih potekajo v skladu s pričakovanji. V Prvomajski ulici je polovica investicije že zaključena, tako da računamo, da bo kmalu po prvem maju cesta tudi asfaltirana. Tekoče poteka tudi gradnja pločnikov ob cesti Pod griči, pred časom smo začeli še gradnjo novega mostu v Račevi in upamo, da bodo tudi tu dela potekala brez večjih zapletov – pričakujemo, da bo investicija končana do poletja. V teh dneh pričakujemo tudi začetek sanacije na Hobovšah, kjer bomo obnovili odsek ceste in vodotoka v dolžini okrog tristo metrov.

Kdaj bosta v sklopu projekta obnove vodovodov prišli na vrsto še Dobračevska in Čevljarska ulica?

Obnovo Dobračevske ulice bomo predvidoma začeli konec maja, prav tako konec maja naj bi se začela gradnja pločnikov v zgornjem delu Čevljarske ulice. Vse omenjene investicije so financirane oziroma sofinancirane s pomočjo državnih ali evropskih sredstev. Treba je tudi poudariti, da bomo v sklopu obnove vodovodov šeststo metrov salonitnih vodovodnih cevi nadomestili z litoželeznimi, s čimer bomo sledili smernicam za varnejšo dobavo pitne vode. **Kako pa napreduje obnova državne ceste proti Idriji?**

Projekt obnove se vleče že kar dve leti, ta čas smo tako daleč, da upamo, da bo do poletja zgodba končana. Z obnovo te ceste bomo veliko pridobili, zato bi se rad zahvalil vsem občanom, ki so bili pripravljeni odstopiti kar precej zemljišč, da bomo imeli lepo urejeno cesto tudi proti Idriji. Če zemljišč ne bi pridobili zelo hitro, bi država sredstva za gradnjo prerazporedila v projekte drugih občin. Projekt je vreden skoraj dva milijona evrov, pri čemer delež občine znaša okrog štiristo tisoč evrov. Občina bo zgradila pločnike, kanalizacijo in vodovod ter uredila javno razsvetlavo, položili bomo tudi cevi za optično omrežje.

Prenavljate tudi prostore nekdanje šolske kuhinje. Kdaj se bodo v vrtcu razveselili novih prostorov?

Dela so se začela konec februarja in ta čas potekajo po načrtih. Dela je veliko, upamo pa, da bo naložba zaključena do konca šolskega leta. Vrednost vseh del presega tristo tisoč evrov, bodo pa s tem naši najmlajši dobili lepe dodatne igralnice in druge prostore, uredili pa bomo tudi prostor za vzgojiteljice. S tem bomo poskrbeli za naše najmlajše ter prijetno bivanje in delo v vrtcu pri OŠ Žiri.

Kdaj pa načrtujete postavitev sončnih elektrarn na strehi športne dvorane in čistilne naprave?

Postavitev sončnih panelov načrtujemo v dveh mesecih. Investicijo sofinancira pristojno ministrstvo v višini več kot 150 tisoč evrov. Pričakujemo, da se bodo s tem bistveno zmanjšali stroški porabe električne energije. Če seštejem vrednost vseh zgoraj omenjenih projektov, lahko rečemo, da tako velikih projektov v zgodovini občine Žiri še ni bilo in jih brez sredstev, za katera smo se trudili in jih pridobili na razpisih, ne bi mogli izvesti. Skupaj bodo vredni skoraj tri milijone evrov.

Na seji občinskega sveta ste sprejeli tudi zaključni račun za lansko leto. Kako ste zadovoljni z realizacijo lanskega proračuna?

Z realizacijo smo zelo zadovoljni, iz zaključnega računa je razvidno, da je bila realizacija projektov več kot 90-odstotna, prihodke pa smo realizirali 100-odstotno, kar pomeni, da smo v največji meri dosegli zastavljene cilje. Posebno sem zadovoljen, da smo uspešno končali poplavno sanacijo – praktično po celotni občini smo sanirali najbolj kritične odseke cest in vodotokov. Poleg vseh izvedenih projektov pa smo zmanjšali tudi dolg občine, saj smo odplačali del posojila za gradnjo športne dvorane. Še posebno me veseli, da je tudi nadzorni odbor pohvalil uspešnost delovanja občinske uprave.

Zakaj je bila potrebna uskladitev cen storitev gospodarskih javnih služb varstva okolja?

Glede na uredbo smo dolžni letno usklajevati ceno komunalnih storitev glede na stroške vzdrževanja in investicij v preteklem letu, kar se potem odraža na ceni teh storitev. Letos se cena vodarine ne spreminja, so se pa malenkost dvignile

cene odvajanja in čiščenja odpadne vode ter cena zbiranja komunalnih odpadkov, ker so cene dvignile tudi v podjetju Snaga, ki je prevzemnik naših odpadkov.

Zakaj ste se odločili za zaračunavanje parkirnine na parkirišču pri Čistilni napravi Žiri?

Na parkirišču pri čistilni napravi je parkiranih več avtobusov in druge tovarne mehanizacije. Le nekateri od njih plačujejo parkirnino, ki je bila uvedena že pred več kot desetimi leti. Sedaj smo sprejeli nov odlok o mirujočem prometu, v katerega je vključen in tudi točno definiran način obračunavanja parkirnine pri čistilni napravi, kjer je parkirišče namenjeno izključno avtobusom in tovornim vozilom. Tako bomo sedaj uredili parkiranje tudi na tem območju. Glavni namen je vzpostavitev večjega reda na tem parkirišču.

Svetniki so potrdili tudi zvišanje ekonomskih cen programov predšolske vzgoje. Kaj bo to povišanje pomenilo za starše vrtčevskih otrok?

Cena, ki jo je predlagala osnovna šola, je višja za približno pet odstotkov. Dejstvo je, da približno 70 odstotkov cene vrtca pokriva občina, tako da upam, da za starše ta dvig ne bo predstavljal prevelikega odrekanja. Največ se bo to poznalo v dvigu stroška za občino. Je pa dvig cen posledica višjih stroškov in plač v javnem sektorju. Vsaj 85 odstotkov cene namreč predstavljajo plače zaposlenih, kar se odrazi tudi v višjih cenah programov vrtca.

Prijavili ste se na razpis ministrstva za okolje, podnebje in energijo za obnovo zdravstvenega doma. Koliko sredstev se nadejate in kaj bo v primeru, da sredstva ne bodo odobrena?

Zelo sem zadovoljen, da nam je uspelo pravočasno zbrati vso dokumentacijo, ki je bila potrebna za prijavo na razpis. Vrednost projekta namreč presega dva milijona evrov, zato se nadejamo, da bomo na razpisu prejeli pol milijona evrov za toplotno sanacijo objekta, obenem pa bomo kandidirali še na razpisu ministrstva za zdravje, kjer pa pričakujemo 400 tisoč evrov za nadzidavo objekta. Prav tako nameravamo po obnovi na streho zdravstvenega doma namestiti sončne panele, za

Franci Kranjc Foto: arhiv občine

kar pričakujemo še dodatna sredstva države. Če na razpisih ne bomo uspešni, se te investicije še ne bomo lotili, saj občina ta čas sama ne more zagotoviti potrebnih sredstev. Za občino bo že v primeru, da nam bodo odobrili sredstva za sofinanciranje, velik zalogaj zagotoviti več kot milijon evrov lastnih sredstev.

Prvega aprila ste začeli ponovno zbirati pobude za spremembo občinskega prostorskega načrta, v katerem naj bi določili nova zazidljiva območja na območju občine.

Že lani, ko smo pripravili elaborat strateškega razvoja Žirov, smo napovedali, da bomo v čim krajšem času pristopili tudi k ponovnemu zbiranju pobud občanov, s katerimi bodo lahko izrazili interes za nova stavbna zemljišča. Pobude bomo zbirali dva meseca, torej do 1. junija, nato jih bomo preverili na občini, zatem pa jih posredovali na pristojna ministrstva. Žal ta postopek lahko traja tudi pet in več let, se bomo pa trudili, kolikor je seveda v naši moči, da bomo čim prej prišli do cilja.

Kako daleč ste ta čas pri načrtovanju obnove središča Žirov?

Ta čas imamo največ dela s poplavnimi študijami, saj nam je direkcija za vode posredovala zahtevo, da je treba ponovno preveriti in pripraviti novo študijo, ki bo poleg stoletnih poplavnih voda upoštevala tudi poplave, ki so nas prizadele avgusta

2023 in so bistveno presegle stoletne vode, kar je treba upoštevati pri novih študijah poplavne varnosti. Vsaka taka birokratska zahteva pa vzame precej časa. Nameravamo se prijaviti tudi na razpis za sofinanciranje gradnje tržnice, a do teh sredstev bomo upravičeni le v primeru, da bomo zagotovili vsaj 20 odstotkov zelenih površin na območju tržnice in parkirišč, kar pomeni, da bomo morali znova iskati kompromise med zelenimi površinami in parkirišči.

Občani opozarjajo na nestrokovno obrezana drevesa v središču kraja in na pokopališču. Kako je prišlo do tega?

Šlo je za redno vzdrževanje. Na občini nismo strokovnjaki za arboristiko, zato smo ta dela oddali zunanjim izvajalcem in po njihovih zagotovilih se bodo v letu ali dveh krošnje ponovno obrasle.

Ob dobrodelnih prireditvah v marcu ste Žirovci pokazali veliko srce. Verjetno ste ponosni na svoje sokrajane?

Žirovci smo se ponovno zelo lepo odzvali in priskočili na pomoč Maticu. V sklopu koncerta in drugih dogodkov, ki so bili namenjeni zbiranju sredstev za Matica, je bilo zbranih okrog 18 tisoč evrov, na kar smo lahko ponosni. Tudi sicer smo Žirovci znani po dobrodelnosti na vseh področjih, kar se izkazuje tudi v kakovostnem delovanju mnogih društev.

Dober odziv je bil tudi na čistilno akcijo v aprilu ...

Velike pohvale ribiški družini, ki vsako leto organizira čistilno akcijo v Žireh, prav tako pa pohvale učiteljicam in učiteljem OŠ Žiri, ki otroke že od mladih nog vzgajajo, da je treba skrbeti za čisto okolje. Na čistilni akciji se je v soboto zbralo več kot sto udeležencev, s čimer smo Žirovci pokazali, da nam ni vseeno za okolje.

DOBRO TELESNO PRIPRAVLJENI

Nacionalni inštitut za javno zdravje je tudi letos objavil podatke o zdravju v slovenskih občinah. Pobuda Zdravje v občini, znotraj katere spremljajo ključne kazalnike zdravja v slovenskem prostoru, letos praznuje desetletnico. V Žireh so zlasti ponosni na podatke o deležu otrok, ki dosegajo ustrezno raven gibalne učinkovitosti, saj so se žirovski šolarji z 79,4-odstotno gibalno učinkovitostjo uvrstili na prvo mesto med slovenskimi osnovnošolci. Kot so poudarili na občini, gre zahvala za to tudi učiteljem športne vzgoje v Osnovni šoli Žiri in vsem trenerjem športnih društev, ki z zavzetostjo in predanostjo spodbujajo mlade k športu in zdravemu načinu življenja.

Urejanje dodatnih prostorov vrtca

Konec februarja so se začela gradbena dela za preureditev obstoječe šolske kuhinje Osnovne šole Žiri v zbornico in dodatne prostore vrtca.

JANA PETERNEL

Prostori, ki so bili prej namenjeni kuhinji, bodo preurejeni v prostore za potrebe vrtca. S hodnika bo dostop do večje priročne shrambe in garderobe. Naprej bo vstop v igralnico, ki jo bodo uporabljali otroci drugega starostnega obdobja. Iz igralnice bo dostop do sanitarij in manjše shrambe, v mansardi pa bo urejena zbornica za vzgojiteljice s čajno kuhinjo. Preurejeni bodo tudi prostori za čistilke ter prostori sanitarij za zaposlene v vrtcu. Zaključek vseh gradbenih in instalacijskih del je predviden do sredine junija. Sledili bodo še montaža opreme, tehnični pregled in pridobitev uporabnega dovoljenja. Predvideno je, da bi nove prostore lahko začeli uporabljati s prihodnjim šolskim letom. Vse obiskovalce, ki se gibljejo v bližini gradbišča, prosimo za potrpežljivost, dodatno pozornost in previdnost ter za razumevanje in sodelovanje pri zagotavljanju varnosti na tem območju osnovne šole v času izvajanja gradbenih del.

V prostorih nekdanje šolske kuhinje bodo po obnovi zbornica in dodatni prostori vrtca. Foto: arhiv občine

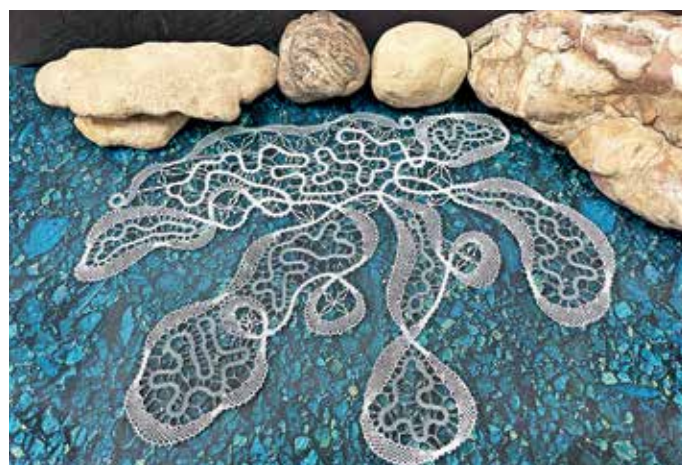
Barvitost narave v čipki

S slovesnostjo v dvorani DPD Svoboda bodo v soboto, 26. aprila, ob 11. uri odprli 19. Slovenske klekljarske dneve v Žireh.

MATEJA RANT

Osrednjo razstavo bodo letos pripravili pod naslovom Čipka v objemu vode in kamna. »To je bil zahteven projekt, a Milena Mazzini je znala prisluhniti naravi, sprejela je nagovor Sore in kamnin ter ustvarila več kot 60 vzorcev,« je razložila predsednica klekljarskega društva Cvetke Tanja Mlinar in dodala, da so članice društva Cvetke z veseljem sprejele risbe, ki prinašajo novo svežino in tudi veliko radosti pri ustvarjanju. »A nemogoče je bilo najti toliko odtenkov sukancev, kot jih ima barvita narava. Smo se pa vsaj približali.«

Romarsko društvo ŠmaR bo letos prvič pripravilo razstavo čipk v galeriji v zvoniku, in sicer na temo Marija v čipki. »Predsednik društva Matjaž Oblak pravi, da je z odzivom nadvse zadovoljen. Razstavljeno bo veliko število Marijinih podob, od tega jih bo pet prvič predstavljenih v zvoniku,« je pojasnila Tanja Mlinar. Jože Stanonik, ki pripravlja razstavo klekljarjev, je prav tako izjemno presenečen nad odzivom klekljarjev iz vse Slovenije, od najmlaj-

Osrednjo razstavo pripravljajo pod naslovom Čipka v objemu vode in kamna. Foto: Tanja Mlinar

ših do najstarejših. Doslej je svoje čipke poslalo že več kot sto klekljarjev. »Nekateri so klekljali le v šolskem obdobju, drugi so se začeli učiti, ko so se upokojili ... Med klekljarji je tudi nekaj risarjev vzorcev, ki so odločno stopili v svet čipk, ki zahteva znanje klekljanja in risanja.« V Muzeju Žiri se bo s svojimi izdelki tudi letos predstavila žirovska čipkarska šola, v galeriji DPD Svoboda pa bodo s posebno razstavo zaznamovali še štiridesetletnico trgovine Čipke Mojca.

Poleg razstav pripravljajo tudi bogat spremljevalni program. Potekalo bo tekmovanje v klekljanju za otroke in odrasle, prisluhniti bo mogoče predavanju z naslovom Življenje pred nami – podobe geološke preteklosti. Klekljarske dneve bodo sklenili v petek, 2. maja, s prireditvijo KUD Anton Jobst Zaplešimo in zapojmo po slovensko.

Telesna aktivnost otrok

V oktobru smo v občinah Žiri in Gorenja vas - Poljane izvedli anketo, s katero smo pridobili vpogled v telesno aktivnost otrok.

BARBARA AŽBE IN NINA ISTENIČ,
KINEZIOLOGINJI
IDA RUS DOLINAR, PEDIATRINJA
VESNA ŠINKOVEC RIHTARŠIČ,
JOLANDA MUR IN TOMAŽ NAGLIČ,
UČITELJI ŠPORTA

Anketa je zajemala različne vidike gibanja, kot so priljubljeni športi, pogostost ter morebitne ovire za vključevanje v športne dejavnosti. Anketo je ustrezno izpolnilo 645 oseb. Naš cilj je bil ugotoviti trenutne vzorce gibanja otrok in morebitne priložnosti za izboljšave.

Kako način prihoda v šolo vpliva na telesno dejavnost

Rezultati so pokazali, da se način prihoda v šolo med občinama precej razlikuje. V občini Žiri se največ otrok v šolo odpravlja peš ali s kolesom, medtem ko v občini Gorenja vas - Poljane prevladuje prevoz s šolskim avtobusom. V prvi občini je vozačev 40 odstotkov, v drugi pa kar 67 odstotkov. Te razlike, poleg očitnega – aktiven prihod v šolo oz. vožnja – vplivajo tudi na vključenost otrok v popoldanske dejavnosti. V Žireh je vključenih 71 odstotkov otrok, medtem ko v Gorenji vasi in Poljanah ta delež znaša 57 odstotkov. Tudi če primerjamo vozače in nevozače ne glede na občino, vidimo, da je med nevozači skoraj 20 odstotkov več otrok, ki se ukvarjajo s popoldanskimi aktivnostmi. To kaže na pomembno povezavo med bližino šole in vključenostjo v organizirane športne dejavnosti otrok tudi izven pouka.

Najbolj priljubljeni športi

Nogomet je najbolj priljubljen šport med otroki, sledita mu košarka in ples. To je lahko tudi posledica dostopnosti teh športov in njihove priljubljenosti v lokalnem okolju. Kljub temu pa tudi med otroki, ki so vključeni v dodatne aktivnosti, večina te obiskuje le eno do dve uri tedensko, kar je še vedno relativno malo. Razlogi, zaradi katerih se otroci ne vključujejo v dodatne aktivnosti, so različni. Najpogostejši razlog je oddaljenost, sledijo pomanjkanje zanimanja otrok in pomanjkanje časa zaradi drugih obveznosti.

Z anketo smo pridobili vpogled v telesno aktivnost otrok. Foto: arhiv avtorjev

Uporaba digitalnih naprav

Glede na rezultate ankete kar 70 odstotkov staršev ocenjuje, da njihovi otroci dnevno preživijo manj kot eno uro na telefonu, televiziji ali računalniku. Ker številne raziskave kažejo, da otroci v današnjem času digitalne naprave uporabljajo v precej večji meri, priporočamo staršem, da preverijo dejanski čas uporabe naprav. Uporabijo lahko funkcijo Screen time (Čas uporabe naprave) na telefonih svojih otrok in so pozorni na čas, ki ga otroci namenijo digitalnim vsebinam.

Starši si želijo dodatnih športnih dejavnosti

Podpora staršev je ključna pri organizaciji športnih aktivnosti. Več kot polovica staršev meni, da bi bilo v občinah smiselno organizirati dodatne športne dejavnosti za otroke, skoraj enak delež pa je to pripravljen tudi finančno podpreti. Lokalna skupnost ima interes za širjenje športne ponudbe, kar je ključnega pomena za spodbujanje rednejše telesne dejavnosti otrok. Starši so navedli številne predloge za izboljšanje trenutnega stanja. Želijo si organizirane vadbe, ki nima tekmovalnega značaja, in dodatne ure športa takoj po pouku, zlasti za otroke iz oddaljenih krajev. Prav tako so poudarili potrebo po kakovostnih igralih za mlajše otroke, plezalni steni, trim stezi.

Kaj pa zdaj

Rezultati ankete so potrdili, da ima način prihoda v šolo oz. z njim povezana oddaljenost od šole pomembno vlogo pri telesni aktivnosti otrok ter da je dostopnost športnih dejavnosti ključna za njihovo vključevanje. Čeprav večina otrok obiskuje dodatne športne aktivnosti le enkrat ali dvakrat tedensko, nas veseli pozitiven trend, saj je veliko staršev pripravljenih podpreti razširitev športnih programov. Prav tako so starši podali konkretne pobude, ki lahko pomagajo oblikovati še boljše pogoje za telesno dejavnost otrok v prihodnje.

Te ugotovitve nam dajejo dragoceno izhodišče za nadaljnje ukrepe. Glede na ovire in trenutno stanje lahko razmislimo, kako bi lahko te v prihodnosti čim lažje zaobšli in s tem spodbudili otroke k še bolj redni telesni dejavnosti. Na primer: šole in občine lahko skupaj poiščejo rešitve, kako omogočiti lažji dostop do športnih dejavnosti tudi za vozače. Organizatorji športnih programov lahko prilagodijo urnike, da bodo bolj dostopni otrokom. Starši pa lahko s svojim zgledom in podporo še naprej spodbujajo zdrav življenjski slog pri svojih otrocih.

Čeprav so izzivi prisotni, je jasno, da si vsi deležniki želijo več gibanja za otroke – in to je že prvi pomemben korak k izboljšanju. S skupnimi močmi lahko ustvarimo okolje, kjer bo redna telesna dejavnost del vsakdanjika naših otrok. Verjamemo, da smo na pravi poti!

Dobro sodelujejo z lokalnim okoljem

Predzadnji petek in soboto v marcu je v organizaciji Ribiške družine Žiri potekala tradicionalna akcija Očistimo Žiri. Njen namen je urediti okolje, ki bo privlačno tako za prebivalce kot obiskovalce Žirov, in prispevati k ozaveščanju o varstvu okolja in kakovosti življenja v občini.

JOŽICA KACIN

V petek so se čiščenja lotili učenci od prvega do petega razreda Osnovne šole Žiri, ki so pobirali smeti na obrežjih Račeve in Rakulščice ter v središču Žirov. V soboto se je akcije udeležilo več kot 110 občanov. Največ je bilo tabornikov Rodu zelenega Žirka, vsako leto pa poleg članov Ribiške družine Žiri sodelujejo tudi predstavniki Lovske družine Žiri, člani PGD Račeva in drugi občani. Akcijo podpira Občina Žiri, ki prispeva delovne pripomočke, nekaj sredstev pa nameni tudi za pogostitev po končanem čiščenju.

Predsednik Ribiške družine Žiri Miro Mahnič ugotavlja, da se stanje pri odlaganju smeti izboljšuje predvsem pri divjih odlagališčih, ki so se z leti očistila. Na žalost pa se udeleženci akcije opazajo vedno večjo onesnaženost ob cestnih vpadnicah, zlasti v Brekovicah, proti Govejku, v Račevi in proti Goropekam. Povsod so našli na odvržene pločevinke, pa naj gre za alkoholne ali brezalkoholne pijače, lončke za kavo in druge smeti, ki jih ljudje po vsej verjetnosti odvržejo med vožnjo z avtomobilom. Očistimo Žiri pa seveda ni edina akcija žirovskih ribičev, ki ves čas opravljajo svoje redne naloge. Kot društvo samostojno delujejo od leta 1953. So člani Ribiške zveze Slovenije in Zveze ribiških družin Ljubljana, ki šteje 15 društev. Zvezo ribiških družin Ljubljana poleg žirovskega društva vodi Miro Mahnič. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami je lahko dober mentor in upravljavec zaupanih mu področij. Žal pa ugotavlja, da zanimanje za ribištvo in prostovoljno delo zlasti med mladimi upada. Konec lanskega leta je Ribiška družina Žiri štela 32 odraslih in 10 mladih članov. Letos je članstvo potrdilo le 30 članov in le 6 mladih.

Člani ribiških družin imajo poseben status in naloge, ki jim jih poverja država s 30-letno koncesijsko pogodbo. Ne gre samo gojenje in ulov rib, temveč predvsem varovanje okolja in vzpostavitev ribjega življa v vodotokih. Zato mora vsak član opraviti poseben izpit. Ribiška družina Žiri ima

Taborniki Rodu zelenega Žirka pri čiščenju v Osojnici Foto: Foto Viktor

v svojih vrstah tudi pet čuvajev. Ti imajo zaradi dodatnih zadalžitev, ki obsegajo redne obhode in kontrole ob vodotokih ter ukrepanje ob nepravilnostih, še dodatno preverjanje znanja. V zadnjem času večjih krivolovov ali pomorov rib niso imeli, ko pa pride do kakršnihkoli težav ali prijav, morajo ravnati v okviru pristojnosti, ki terjajo od njih tudi odgovornost. Ribiška družina Žiri ima v upravljanju porečje reke Sore od izvira do Barbnege jezua pri gostilni Lipan ter njenih pritokov. Sodelujejo s sosednjimi ribiškimi družinami in društvi, pri čemer se osredotočajo na problematiko ribištva in varstvo narave. Povezujejo se z Zvezo ribiških družin Ljubljana in Ribiško zvezo Slovenije ter Zavodom za ribištvo, prav tako z Občino Žiri in Osnovno šolo Žiri. Lepši del njihovega delovanja pa je ribiški piknik pri ribogojnici v Starih Žireh, ki ga pripravijo v juniju in je vsako leto zelo dobro obiskan.

Sredi marca so imeli redni občini zbor. Na njem so se pogovorili o delu v preteklem

letu in o načrtih za naprej. Veseli so, da se je srečanja udeležil tudi župan Občine Žiri Franci Kranjc, ki je s tem pokazal zanimanje za njihovo problematiko. Žirovski ribiči dejavno sodelujejo tako z lokalnimi kot tudi z državnimi institucijami in izvajalskimi podjetji, ki urejajo vodotoke po poplavih leta 2023. Lani je bilo na območju ribiške družine kar 19 tovrstnih posegov, dela pa še vedno potekajo. Skupaj z občino in pripravljavci predloga iščejo tudi ustrezno rešitev za ureditev vodotoka Račeve zaradi prenove središča Žirov. Miro Mahnič upa, da jim bo uspelo najti dogovor, ki bo sprejemljiv tako za potrebe središča kot tudi varstvo življa v reki Račevi. Še vedno namreč občasno prihaja do nerazumevanja nalog, ki jih pred ribiče postavljata zakonodaja in njihova usmerjenost v ohranjanje narave. Razveseljivo pa je, da se tako izvajalci kot tudi lokalno okolje vedno bolj zavedajo pomena zdravega življenjskega okolja. Ali kot pravi Miro Mahnič: »Narava nas sama uči živeti in preživeti.«

Obeta se pestro dogajanje

Mesec junij bo v žirovski občini tradicionalno obarvan s številnimi kulturnimi, glasbenimi in drugimi dogodki.

MAJA JUSTIN JERMAN

Letos bo še posebno slovesno, saj bomo praznovali 30. obletnico ustanovitve Občine Žiri.

V petek, 20. junija, bomo občinski praznik in jubilejno obletnico počastili s proslavo in podelitvijo občinskih priznanj, kjer bo ob našem županu spregovoril tudi predsednik državnega sveta Marko Lotrič. Praznovanje se bo nadaljevalo v soboto, 21. junija, s srečanjem pihalnih godb s skupnim zaključnim koncertom na Alpininem parkirišču. Tik pred velikim koncertom vseh gostujočih pihalnih godb pa bomo spremljali še postroj Žirovske čete, ki bo obudila čase osamosvajanja tudi s kratkim filmom v dvorani DPD Svoboda. Za živahen zaključek dneva bo poskrbelo Gasilsko društvo Žiri z Žirovsko nočjo, medtem ko bomo v Muzeju Žiri sočasno izpeljali Poletno muzejsko noč v okrnjeni obliki na temo bližine rapalske meje. Junijsko praznovanje bomo sklenili s kresnim večerom 23. junija na Ledinici pri sv. Ani s koncertom glasbene skupine Anbot. Številni dogodki bodo natančneje predstavljeni na spletni strani Občine Žiri. Čisto na začetku junijskih dogajanj pa bodo Žiri zavzeli motoristi na tradicionalnem moto zboru 13., 14. in 15. junija, ki bo poleg osnovnega pestrega dogajanja ponujal dvodnevno glasbeno zabavo.

Tudi letos bo pod okriljem Občine Žiri teklo Poletje v Starih Žireh s koncerti pred Muzejem Žiri. Prvi dogodek bo potekal v soboto, 28. junija, z velikim koncertom Big banda Mrak-Istencič. Orkester sestavlja mednarodna zasedba iz Avstrije, Srbije in Slovenije, večinoma študentov akademije za glasbo iz Celovca in Gradca ter nekaj aktivnih članov iz Big banda RTV Ljubljana s protagonistoma Brankom Mrakom in Janom Istencičem na čelu. V niz poletnih koncertov se bo »vrnil« študentski Vikend športa in zabave, ki bo poleg vsega, kar obeta naslov, ponudil še pravi glasbeni posladek v soboto, 5. julija, in sicer s kar tremi glasbenimi skupinami: Kele'n fangl, Društvo mrtvih pesnikov in celo z legendarnimi Dan D za konec. Ponudba je tako dobra in bogata, da se je Poletje s skupino Divje jezero moralo umakniti na naslednji julijski konec tedna in zato že napovedane glasbenike prestaviti na naslednje leto. Namesto njih je vskočila etno-džez skupina Gugutke, ki se bo v soboto, 12. julija, predstavila žirovskemu občinstvu. V drugem delu Poletja v Starih Žireh pa bomo 13. avgusta nadaljevali z legendarno dvojico Hostnik pa Krečič, ki se ji bo pridružila še naša nepogrešljiva Anja Zemljarič. V soboto, 16. avgusta, bomo koncertni cikel izrazilo mladostno zaključili z dvema udarnima skupinama Uninvited in Yoko Nono, kjer opazno vlogo igrajo tudi naši vsestranski glasbeniki.

Datume koncertov Poletja v Starih Žireh preverjajte na spletni strani Občine Žiri, če slučajno pride do kakšnih sprememb. Tudi lokacije, saj bodo koncerti v primeru nestabilnega vremena v Dvorani Svoboda, sicer pa pred Muzejem Žiri, kot vedno s prostim vstopom. Pestro glasbeno poletje se nam obeta. Vljudno vabljeni!

Občina Žiri

V skladu s 120. in 121. členom ZUreP-3 (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24) in 7. členom Statuta Občine Žiri (Uradni list RS št.: 68/2017 in 53/2019) župan Občine Žiri objavlja

JAVNI POZIV K ODDAJI POBUD ZA SPREMEMBE IN DOPOLNITVE OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE ŽIRI

Občina Žiri je začela aktivnostmi za izvedbo petih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Žiri (v nadaljevanju: SD OPN 5), po postopku in na način, ki ga določa ZUreP-3. SD OPN 5 bodo obsegale celotno območje Občine Žiri in se bodo nanašale na spremembe in dopolnitve izvedbenega dela Občinskega prostorskega načrta Občine Žiri.

Občina vso zainteresirano javnost poziva, da v času **od 1. 4. 2025 do 31. 5. 2025** poda pobude za spremembo namenske rabe zemljišč, za spremembo prostorskih izvedbenih pogojev ali druge spremembe OPN.

Občina bo osnutek sprememb in dopolnitev OPN pripravila na podlagi prikaza stanja prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora, usmeritev iz državnega strateškega prostorskega načrta, razvojnega programa, lastnih razvojnih potreb, izraženih razvojnih potreb nosilcev urejanja prostora ter izraženih razvojnih potreb drugih oseb. Te potrebe morajo biti obrazložene in dokumentirane.

Za posredovanje pobud je občina pripravila obrazec (Pobuda za spremembo namenske rabe), ki je dostopen na spletni strani Občine Žiri <http://www.ziri.si>, v meniju: predpisi, obrazci, razpisi, pod temo: Obrazci in vloge, med obrazcem za urejanje prostora. Na voljo pa je tudi na sedežu občine.

Pobude lahko vsi zainteresirani pošljejo po pošti na naslov Občina Žiri, Loška cesta 1, 4226 Žiri, jih osebno oddajo na sedežu občine ali jih posredujejo po spletu na elektronski naslov Občine Žiri: obcina.ziri@ziri.si.

Pobude, ki so bile Občini Žiri posredovane po zaključku sprejemanja pobud v postopku sprememb in dopolnitev OPN št. 3 od junija 2018 dalje do tega javnega poziva, bodo v napovedanem postopku obravnavane, zato teh pobud ni treba ponovno pošiljati.

Pobude prispele po 31. 5. 2025 v tem postopku sprememb in dopolnitev OPN ne bodo obravnavane.

Žiri: 28. 3. 2025
Št.: 3500-0002/2025-1

Župan Franc Kranjc

Pogumna in požrtvovalna Žirovca

Na policijski akademiji v Tacnu so se s slovesno podelitvijo medalj policije za požrtvovalnost in hrabrost zahvalili pogumnim, predanim in prizadevnim policistom ter občanom, ki so s svojimi dejanji rešili številna življenja in zavarovali premoženje ljudi. Med njimi sta tudi Žirovca, ki sta zaslužno prejela medalji za požrtvovalnost.

BARBARA PETERNEL

Maj Kristan je 26. junija lani brez pomisleka skočil v Ljubljano in prijatelja rešil pred utopitvijo.

Na vprašanje, kako se človek odloči, da stori takšno pogumno dejanje, pri katerem tvega svojo varnost, tudi življenje, da bi rešil življenje drugega, Maj Kristan odgovarja: »Verjetno je pri vsakem človeku drugače, lahko pa povem, kako je bilo pri meni. Pred tem moram na kratko še povedati, kaj se je sploh zgodilo. Z znancem sva junija lani hodila po Ljubljani, ko ga je prešinila neumna ideja plezati po enem izmed mostov nad Ljubljano. Tega mu nisem mogel preprečiti, saj se je zgodilo nenadoma in ni trajalo dolgo, da je padel v vodo. V tistem trenutku se še nisem zavedal nevarnosti, saj sem mislil, da bo lahko sam priplaval do mesta, kjer bi lahko prišel ven. Po okoli pol minute pa sem ugotovil, da ni več zmožen plavati in da se je začel utapljati. V naslednjih trenutkih mi je v glavo prišlo nešteto misli: kaj naj storim, kako ga rešiti, kakšen bo potek dogodkov, če skočim za njim ... Časa za premišljevanje pa ni bilo veliko. Na koncu sem poslušal svojo vest in se odločil, da ga pač ne morem pustiti umreti, ne da bi karkoli storil, sicer bi si verjetno očital do konca življenja. To je pretehtalo, da sem skočil za njim, čeprav nisem vedel, kako se bo vse skupaj razpletlo. Na najino srečo mi ga je uspelo obdržati nad gladino do prihoda reševalnih služb, ki so naju po okoli 15 minutah plavanja v reki povlekli iz struge Ljubljane.« Njegova glavna misel je bila ponesrečenca zadržati nad rečno gladino, zato je iskal primerno mesto za oprijem. »K sreči so se v bližini čez zabetonirano brežino spuščala veje vrbe, ki sva se jih oprijela, da sva se malo odpočila od borbe z vodo in nadihala zraka. Takrat sem imel več časa za razmišljanje, kaj storiti, in odločil sem se, da plavava z rečnim tokom in iščeva primerno mesto, da prideva iz vode. Tako sva krenila naprej in k sreči sem na nabrežju zagledal ljudi in poklical na pomoč.« Izkazalo se je, da so bili to policisti in ni trajalo pet minut, da so ju s po-

Maj Kristan Foto: osebni arhiv

močjo reševalcev povlekli na suho.« Šele takrat je začel zbirati misli, kaj se je dogajalo, zakaj je do tega prišlo in ali bi lahko ravnal drugače. »Ko sta adrenalin in šok popustila, pa sem bil samo vesel, da je imela zgodba srečen konec.«

In kaj bi svetoval drugim, če bi se znašli v podobni situaciji? Meni, da je vsaka kritična situacija posebna in ima drugačne okoliščine, zato je težko svetovati, kaj storiti. »Mislim pa, da v težkih okoliščinah človek nagnosko odreagira po svojih najboljših močeh, da reši sebe ali drugega. Svetujem mogoče le to, da naj vsak, preden se prostovoljno poda v težko situacijo reševanja, oceni, ali lahko iz nje kasneje reši vsaj sebe.« Ponosen je na medaljo za požrtvovalnost, saj je po njegovih besedah znak, da družba zelo ceni njegovo dejanje. »Seveda jo je lepo tudi videti na polici. Največ pa vseeno šteje rešeno življenje.«

Martin Soban

Za Martina Sobana so v obrazložitvi zapisali: »Zjutraj 22. marca lani je operativno-komunikacijski center poklicala oseba, pri kateri je operater zaznal, da se sooča

s psihičnimi težavami in je nagnjena k samodestruktivnemu vedenju. Grozila je s samomorom, in sicer da ima pripravljeno jeklenko s plinom in vžigalnik. Policisti so se takoj odzvali na klic. Ko so se približevali kraju, so zaznali vonj po uhajajočem plinu. Očitno je bilo, da oseba namerava storiti samomor, grožnjo pa je podkrepila s tem, da si je v usta dala neprižgano cigareto. Obstajala je resna nevarnost vžiga in eksplozije. Osebo so prepričali, da se bodo uniformirani policisti nekoliko umaknili in da bo v objekt vstopil kriminalist, ki se bo z njo pogovoril. To je bil pogumni Slavko Smolej, ki je uporabil element presenečenja, osebo potisnil na posteljo in obvladal. Takoj zatem se je v notranjost pognal tudi policist Martin Soban, ki je zaprl plinsko jeklenko in nudil pomoč kolegu pri obvladovanju osebe, ki je bila nato prepeljana v psihiatrično bolnišnico. S hitrim, prisebnim in učinkovitim ukrepanjem sta policista Slavko Smolej in Martin Soban preprečila nastanek požara, ki bi ga občan skoraj zagotovo zanetil s svojim nespametnim dejanjem, zato prejmeta medaljo policije za požrtvovalnost.«

Za boljšo kakovost življenja

Marca smo na področju preventive znanje nadgrajevali na delavnicah zdrave prehrane in dobrih navad, v maju pa bo čas za tradicionalni ŽIRfit 2025 in delavnico za zdravo hrbtenico.

ALENKA BENEDIK IN NINA ISTENIČ

Ambulanta Arcus Medici in VitaLajf sta v marcu za udeležence terapevtskih vadb in posameznike, ki želijo narediti korak k še boljšemu zdravju in počutju, pripravila dve delavnici o zdravem življenjskem slogu. Na delavnici Postavi temelje – navade, ki vodijo do rezultatov je sodelovalo 30 udeležencev, ki so se poglobili v ustvarjanje pozitivnih navad in premagovanje vsakodnevnih izzivov pri njihovem uvajanju. Čeprav so udeleženci nekatere vsebine že poznali, je bila delavnica odlična priložnost za osvežitev znanja, izmenjavo izkušenj in novo motivacijo, je ob koncu poudarila ena od udeleženk. Na drugi delavnici Osnove uravnotežene prehrane pa je 20 udeležencev uspešno poglobilo svoje razumevanje vpliva prehrane na zdravje in dobro počutje. Po zaključku delavnice so že poročali o konkretnih spremembah pri nakupovalnih navadah, pripravi obrokov, vnosu beljakovin in uporabi aplikacij za boljšo izbiro živil.

Obe delavnici, ki ju je vodila kineziologinja Nina Istenič, sta potekali v sproščenem vzdušju, med pogovorom z udeleženci pa je prav vsak lahko dobil odgovore na svoja vprašanja in odšel domov s kakšnim nasvetom ali primerom dobre prakse, ki ga je lahko takoj uporabil v vsakdanjem življenju. »Verjamo, da so takšne delavnice pomemben korak k ozaveščenju o pomenu zdrave prehrane in grajenju dolgoročnih zdravih navad. Zahvaljujemo se vsem, ki so se delavnic udeležili, in upamo, da bodo pridobljeno znanje z veseljem uporabili v praksi,« zaključuje Nina Istenič.

24. maja bo čas za ŽIRfit 2025

V duhu slogana Z gibanjem do zdravja boste 24. maja lahko ponovno izkoristili priložnost, da obiščete ŽIRfit in preverite, kako ste fit. ŽIRfit je edinstven dogodek, na katerem vam v sproščenem okolju izmerijo vašo aerobno zmogljivost, mišično moč in jakost, ravnotežje, gibljivost in koordinacijo. Namenjen je vsem starejšim od 18 let, meritve pa so prilagojene različnim telesnim sposobnostim in se jih lahko udeležijo tudi starejši, saj je zanje pripravljen dodatno prilagojen nabor meritev. Ob koncu vseh meritev bodo udeleženci izvedeli, kam se glede na rezultate uvrščajo v primerjavi s svojimi vrstniki, na dogodku prisotni strokovnjaki pa jim bodo pomagali tudi z nasveti o tem, kako izboljšati telesno pripravljenost ter še bolje poskrbeti za zdravje in dobro počutje. Po opravljenih meritvah pa se bodo lahko udeležili še praktičnih delavnic.

ŽIRfita se lahko udeležite tudi tisti, ki ste se ga v preteklosti že udeležili in želite primerjati svoje trenutne rezultate s prejšnjimi dosežki. V primeru, da se dogodka ne morete udeležiti, bi pa vseeno želeli preizkusiti svoje telesne sposobnosti, lahko meritve v

nekoliko omejenem obsegu opravite tudi v ambulanti. Udeležba na dogodku je brezplačna, z donacijo pa lahko podprete prostovoljce, ki pripravljajo in omogočajo njegovo izvedbo. Prijavite se lahko v Ambulanti Arcus Medici in na spletni strani arcusmedici.si. Ne zamudite priložnosti, da preizkusite svojo telesno pripravljenost, pridobite nova znanja in uživajte v prijetnem druženju! Se vidimo na ŽIRfitu – v soboto, 24. maja, v Žireh.

Misija (ne)mogoče – zdrava hrbtenica

Za zdravo hrbtenico boste v začetku maja lahko poskrbeli na praktični delavnici z Nino Istenič, kineziologinjo v VitaLajf. Na delavnici boste spoznali, kako si lahko prilagodite vsakodnevne dejavnosti, kot so delo na vrtu, spanje, sedenje ali dvigovanje bremen, da bodo te prijaznejše do vaše hrbtenice. Poglobili se boste v pravilno tehniko gibanja in dvigovanja, stabilizacijo trupa ter pomen izbire primernih pripomočkov, ob tem pa spoznavali tudi pogoste napake in njihove posledice. Poseben poudarek na delavnici bo namenjen vajam – vsak udeleženec bo izvedel, katere vaje so zanj primerne in kako jih izvesti pravilno, da bo učinek čim boljši in varen. Več informacij o delavnici in prijave so na voljo na spletni strani vitalajf.si/delavnica-hrbtenica.

Gostilna in picerija Tavžentroža

kejer hrana dušo pobožja

Medvedje Brdo pri Logatcu

Pridete lačni in drugačni, odidete siti in zadovoljni.
Izvrstna kulinarika in prijazno osebje.

NOVO V PONUDBI:

žabji kraki, girice, narezki

Odprto ČE 12:00-19:00,
PE 12:00-22:00, SO 11:00-22:00,
NE 10:00-19:00

Ostale dneve in ure nas je možno
obiskati po predhodnem dogovoru.

Priporočene so rezervacije na 040 321 164

V duhu slogana Z gibanjem do zdravja boste 24. maja lahko ponovno izkoristili priložnost, da obiščete ŽIRfit in preverite, kako ste fit.

Prašni delci pri kurjenju lesa

Les je stoletja osnovno kurivo za ogrevanje in je močno prisoten sploh na podeželju. Za kurjenje se uporablja lahko v različnih oblikah, kot so klasična polena, sekanci in peleti.

ANTON MARC, LOKALNA ENERGETSKA AGENCIJA GORENJSKE

Žal pri izgorevanju lesa nastajajo poleg toplote tudi nevarni delci, sploh v primerih, ko zgorevanje ni popolno, ali pa takrat, ko kurimo moker ali predhodno onesnažen les.

Pri zgorevanju nastajajo tudi prašni delci, ki se skozi dimnike sproščajo v okolje in posledično v zrak, ki ga dihamo. Seveda ni samo kurjenje lesa izvor prašnih delcev, ti namreč nastajajo tudi v drugih sektorjih družbe, kot so promet, industrija, kmetijstvo. Delci se ločijo po velikosti in jih delimo na: PM10 – delci s premerom med 2,5 in 10 mikrometra, PM2,5 – delci s premerom med 1 in 2,5 mikrometra in PM1 – delci s premerom med 0 in 1 mikrometra. Vsi ti delci so nevarni za zdravje, dražijo oči, nos in grlo. Vplivajo na dihalna in tudi druge organe. Manjši ko so delci, globlje lahko prodrejo v naše telo. Sploh pri zgorevanju lesa nastajajo delci PM10. Ti delci so v bistvu prah, katerega predpisana mejna povprečna dnevna vrednost je 50 mikrogramov na kubični

meter. Na leto je dovoljeno 35 preseganj te meje.

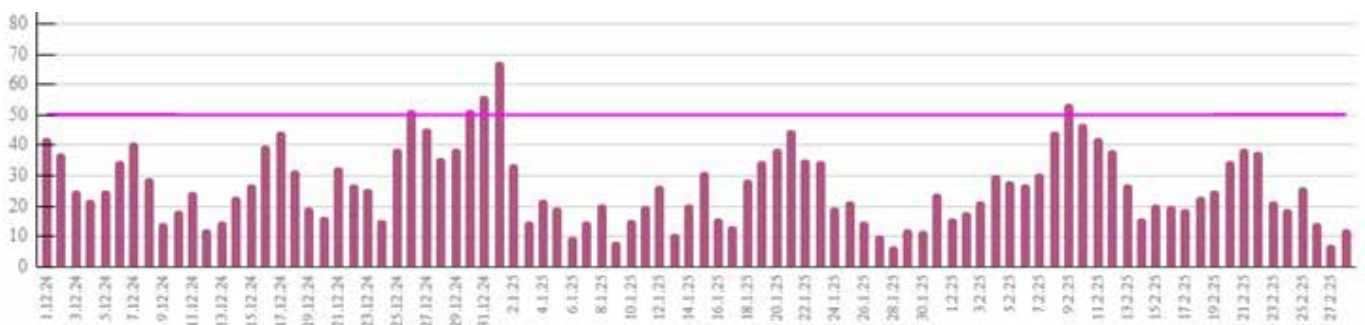
Pozimi, ko se ogrevamo z lesom, se koncentracija teh delcev lahko občutno poveča. V občini Žiri je nameščena avtomatska vremenska merilna postaja, ki poleg vremenskih podatkov spremlja tudi količino prašnih delcev v zraku. Povezava do rezultatov merjenja je na spletni strani: www.vreme-ziri.si. Na postaji se v 5-minutnih intervalih merijo tudi prašni delci PM10, PM2,5 in tudi PM1. Na grafu na sliki 1 so prikazani rezultati meritev za poletno obdobje leta 2024. Iz slike je razvidno, da vrednost prašnih delcev PM10 poleti ni nikoli preseгла mejne vrednosti.

Če pa pogledamo sliko 2, kjer so podani rezultati meritev za zimsko obdobje leta 2024/25 je poleg povečane povprečne koncentracije prašnih delcev PM10 moč opaziti tudi občasno preseganje mejnih koncentracij. Zrak je torej v zimskem obdobju precej bolj onesnažen z delci kot v poletnem obdobju. Iz rezultatov meritev lahko trdimo, da je prav vpliv ogrevanja tisti, ki povečuje vsebnost delcev PM10 pozimi v ozračju.

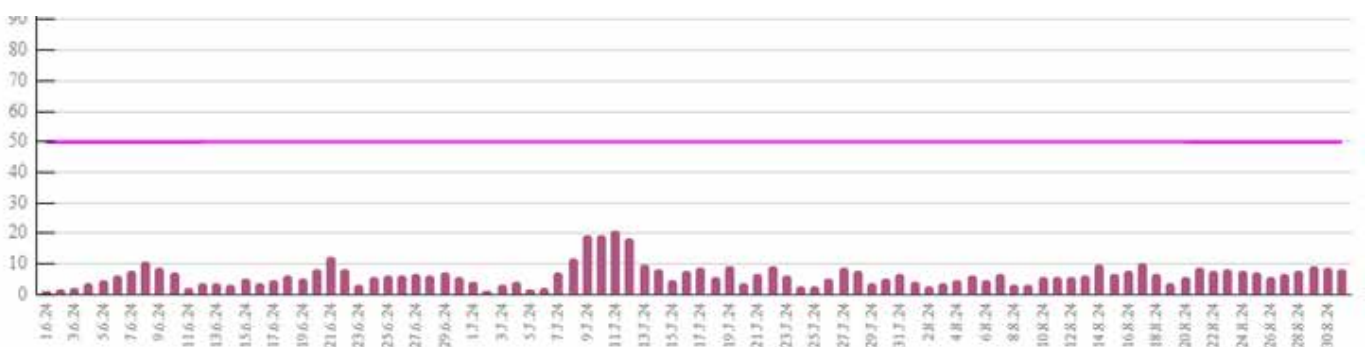
Prašnih delcev v zraku se nam žal ne bo uspelo povsem znebiti. Lahko pa se potrudimo zmanjšati njihovo količino. To lahko stori že vsak posameznik s pravilnim kurjenjem lesa. Treba je kuriti suh in neobdelan les z vlažnostjo manj kot 20 odstotkov. Nadalje je bolje v kurišča dodajati manjše količine lesa, da tako prihaja do boljšega zgorevanja. Zgorevanje je tudi boljše, če so polena večja in naložena tako, da zrak bolje kroži okrog njih. Kvalitetno gorenje lesa lahko opazimo takrat, ko je plamen modrikast in dimni plini svetli. Če je plamen temen ali rdeč in dim temen, je zgorevanje običajno slabo. V peč ne dajemo odpadkov (kurjenje odpadkov je tudi prepovedano) ali listja. Ne kurimo odpadnega lesa, na primer pobarvane lesa, pohištva ali embalaže. Poleg kuriva pa je pomembno tudi, da peč in dimnik redno čistimo in vzdržujemo. S pravilnim kurjenjem bomo lahko pomembno vplivali na zmanjšanje nevarnih delcev v ozračju in s tem na boljši zrak, ki ga dihamo vsi.

Vir:

<https://wcm.gozdis.si/sl/infogozd/prirocnik-za-lastnike-gozdov/lesna-goriva/2021020310003513/delci-v-zraku/>

Koncentracija prašnih delcev pozimi v $\mu\text{g}/\text{m}^3$ v občini Žiri (vir: https://www.vreme-ziri.si/onesnazenost_zraka.php)

Koncentracija prašnih delcev poleti v $\mu\text{g}/\text{m}^3$ v občini Žiri (vir: https://www.vreme-ziri.si/onesnazenost_zraka.php)

V SPOMIN

Darko Makovec

»Kaj pa, če bi tudi v Šentjoštu začeli trenirati namizni tenis?« je pred leti malo za šalo malo zares predlagal vodja namiznoteniške sekcije športnega društva Šentjošt Hine Košir, ki se je tedaj redno udeleževal amaterskih namiznoteniških turnirjev v Žireh. Prav v tistih letih je za šentjoško ekipo že začel igrati tudi Darko Makovec, ki se je v preteklosti kot trener uveljavil v profesionalnem svetu namiznega tenisa v Sloveniji in denimo treniral tudi mladinsko žensko reprezentanco. Hine ga je pocukal za rokav in ga povabil v Šentjošt. Nihče si ni upal verjeti, da lahko iz »gostilniške debate« zraste nekaj tako velikega, verjetno le Darko, ki je od vsega začetka k stvari pristopil resno, z jasno vizijo.

Dvakrat na teden so tako dvoranske sedeže v kulturnem domu Šentjošt potisnili ob rob in na sredino dvorane postavili mize za namizni tenis. Otroci so začeli redno prihajati na treninge in se kmalu udeležili tudi prvih tekmovanj. Tedaj še tistih nižjega ranga. Nekje se pač začne – zvezde se ne skujejo z danes na jutri. Dare je to vedel. »Več moramo trenirati. Več treningov potrebujemo,« je stalno prepričeval starše in druge. Vedel je, kaj pomeni profesionalni šport in kaj ta zahteva. »Tam ni prostora za polovičarstvo,« je ponavljal. Za strogim obrazom se je skrivala močna vera, da lahko šentjoškim otrokom uspe. To je pokazal s svojim entuziazmom, zagnanostjo in predanostjo. Imel je neomajno voljo in vizijo za šentjoške fante in dekleta, ki so postali njegovo (poslednje) poslanstvo.

In res. Otroci so začeli na treninge prihajati trikrat, danes celo štirikrat na teden. S Hinetom pa sta postala nerazdružljiv trenerski tandem, ki je živel in dihal za namizni tenis. Ob koncih tedna so se začeli udeleževati vse pomembnejših turnirjev na vse višji ravni po vsej Sloveniji, domov pa se vračali z vse boljšimi rezultati. Namizni tenis v Šentjoštu ni bil več zgolj rekreacija, ampak je postal profesionalni šport. Otroci in mladina pa ne več amaterji, pač pa pravi športniki.

Darko je bil nepopustljiv, od otrok je zahteval veliko, a vse za to, da bi majhno vas, kot je Šentjošt, in tamkajšnje otroke postavil na zemljevid profesionalnega namiznega tenisa. To mu je tudi uspelo. Danes se dva predstavnika namiznoteniške sekcije v Šentjoštu uvrščata med prvih deset kadetov v državi. To sta Maks Maček in Svit Kadunc, ki se v dresu slovenske namiznoteniške reprezentance udeležujeta tudi mednarodnih turnirjev najvišjega svetovnega ranga. Pod Darkovim okriljem pa je zrasla tudi Tereza Kavčič, ki za logaški klub kot članica igra v prvi slovenski namiznoteniški ligi.

Zadnjega pol leta je bolezen Darku zaprla vrata v dvorano, kjer je treniral otroke. Ni pa mu vzela ljubezni do teh otrok. V mislih je bil še vedno z njimi in trdno je verjel, da se kmalu spet vrne. S Hinetom sta bila ves čas v stiku in kar po telefonu mu je delil nasvete, kako otrokom pomagati, da bodo še boljši.

Na drugi strani namiznoteniške mize je januarja letos, ko se je od nas za vselej poslovil Darko Makovec, zazevala velika praznina. Darko je v Šentjoštu pustil ogromen pečat. Ne le ogromno strokovnega znanja, delovnih navad in tekmovalnosti, otroke je našel s silnim entuziazmom do športa, do namiznega tenisa, za kar so mu tako otroci kot starši neizmerno hvaležni.

Dare, za tvojo požrtvovalnost, ciljno usmerjenost, energijo, znanje in ogromno voljo se ti v Športnem društvu Šentjošt iskreno zahvaljujemo. Namizni tenis s tvojim odhodom v Šentjoštu ne bo zamrl. Seme je bilo dobro posajeno in mladike skrbno negovane. Z vsemi močmi bomo skrbeli zanje. Kakšen namig ali napotek nam pa vseeno pošlji od zgoraj.

Tvoji prijatelji pinkponka

SKUPAJ DIHAMO Z NARAVO

V dihu nosimo življenje, pa tudi razpoloženje. Izmenjevanje vdih in izdih jemljemo kot samoumevno, saj poteka v samodejnim procesu, a že preprosta sprememba v zavestno in poglobljeno dihanje – pri katerem vključimo trebušni predel (prepono) – nas lahko pomiri. Dolgoročno nam lahko tovrstna tehnika pomaga bolje prepoznavati stanja napetosti in sproščenosti, tako telesa kot uma. Ozaveščanje in poglobljanje diha pa je še posebno koristno v kombinaciji z ustreznim gibanjem, kar še dodatno pripomore k izboljšanju psihofizičnega počutja. V Društvu Šola zdravja smo pred petimi leti zasnovali brezplačen program Dihamo z naravo, namenjen sprostitvi posameznika. Program sta razvila Andraž Purger in Mauro Lugano, pri čemer sta navdih črpala iz tehnik sproščanja (čuječnosti), vaj iz qigonga, nežnega razgibavanja medenice in hrbtenice ter tehnik tapkanja za sproščanje živčnega sistema. Vadbo sta dopolnila še s preprosto aktivnostjo – hojo. Na ta način se udeleženci že na začetku lahko umirijo, ko se z zbirnega mesta skupina sprehodi do prijetnih in mirnih koticov narave. Danes program Dihamo z naravo poteka že na 34 lokacijah po Sloveniji. Od marca do konca oktobra (z vmesnim poletnim premorom med julijem in avgustom) usposobljeni vaditelji udeležencem nudijo strokovno vodeno sprostitveno vadbo. Uspešnost programa so prepoznali tudi na ministrstvu za zdravje, ki projekt delno sofinancira in tako številnim posameznikom omogoča brezplačen dostop do preverjenih tehnik sproščanja v naravi. Poleg priljubljene jutranje telovadbe 1000 gibov se tako med našimi udeleženci širi še eno gibanje – zeleno obarvano Dihamo z naravo. Pridružite se nam lahko tudi vi, saj vadba poteka tudi v Žireh, vsak torek ob 17. uri pri Muzeju v Starih Žireh. Potrebujete le udobna oblačila. Naj bo vaš dih navdih za sprostitev naravi – skupaj s Šolo zdravja.

LINGUA

Knjiga, ki se tudi poslušša

V Muzeju Žiri so sredi marca predstavili dopolnjeno izdajo knjige *Bam knapa vzela, bam zmeraj vesela* avtorice Lidije Kleindienst, ki prinaša iskrive zgodbe v idrijskem narečju.

MATEJA RANT

Knjiga je prvič izšla pred skoraj tridesetimi leti kot del zbirke *Glasovi*, ki jo je zasnovala žirovska rojakinja Marija Stanonik in naj bi zaobjela slovstveno folkloro celotnega slovenskega prostora, je pojasnila Lidija Kleindienst. Sistematičnega zbiranja slovstvene folklorne v Idriji se je lotila v prostem času po službi, gradivo pa je zbirala kar tri leta. Na koncu se je za knjigo nabralo okrog dvajset sogovornikov. Ponatis knjige so zdaj obogatili še s QR kodami s povezavo do zvočnih posnetkov zgodb iz knjige, ki jih berejo odlični poznavalci idrijskega narečnega govora.

Slovstvena folklorne v Idriji je po besedah Lidije Kleindienst nekaj posebnega zato, ker je nastajala v urbanem okolju. »To niso pravljice, pripovedke, legende, ampak zbirka anekdot, ki so nastale in živele med prebivalci Idrije.« Zbrane anekdote in smešnice posegajo v vse pore življenja, največ pa prav v življenje rudarja oziroma knapa. »Slikovito zrcalijo njegov odnos do dela, tovarišev v jami, odnosov do nadrejenih in do lastnine, predvsem pa rudarjevo šegavost in razigrano nagajivost.« Lastnik Založbe Bogataj Damijan Bogataj je poudaril, da knjiga *Bam knapa vzela, bam zmeraj vesela* sodi med naša najpomembnejša domoznanska dela, avtorica pa v njem ohranja idrijski narečni govor v njegovi najzlahtnejši obliki. »Sama rojena Idrijčanka je kot profesorica slovenščine desetletja gimnazijcem in vzgojiteljicam na takratnem Šolskem centru Idrija privzgjajala ljubezen in naklonjenost do slovenskega jezika. To pa je ni odvrčalo od spoštovanja do idrijskega narečja, ki se, kljub številnim vplivom globalizacije,

Predstavitve knjige *Bam knapa vzela, bam zmeraj vesela* avtorice Lidije Kleindienst v Muzeju Žiri Foto: Tanja Mlinar

v mestu in okolici ohranja.« A kot vsaka živa stvar, še dodaja Bogataj, se tudi narečje spreminja, prilagaja, brusi in tudi obnavlja. Avtorica je priznala, da se je šele ob ponatisu knjige dejansko dobro zavedela, koliko ljudje cenijo to bogastvo, ki je zbrano v knjigi. Morebitni vzrok za to vidi v tem, da smo danes del velike Evropske unije in smo zato še bolj ponosni na vse, kar je resnično našega, kar je po njenem tudi odpor proti pretirani poenotenosti. »Vse bolj si želimo spoznavati, kar je v naši kulturi prvobitnega. Knjiga zato ni

zanimiva le za starejše, ampak po njej posegajo tudi mladi.«

Knjigi v običajnem formatu so dodali še žepnico v mehki vezavi, in sicer v meri idrijske »klaftre«, in se tako poklonili še tehnični idrijski dediščini, je pojasnil Bogataj in dodal, da so s to simbolično gesto želeli ohraniti spomin na to idrijsko posebnost, ki se je ohranjala skozi stoletja in pomeni »nega od unikumov na področju gozdarstva in rudarstva v Evropi«. Knjigo celostno dopolnjujejo še ilustracije akademskega slikarja Jurija Pfeifferja.

Razstava ob zaključku natečaja

Kulturno društvo DPD Svoboda Žiri je konec marca na slikovit način zaokrožilo praznovanje svoje sedemdesetletnice. V dvorani društva so odprli razstavo likovnih in literarnih del, ki so nastala v okviru natečaja Rišem, pišem, fotografiram kulturo, in razglasili zmagovalce.

NIVES MARKELJ

Natečaj je potekal od 20. januarja do 12. marca ter je k sodelovanju povabil osnovnošolce, srednješolce in odrasle, da skozi likovno, literarno ali fotografsko ustvarjanje izrazijo svoj pogled na kulturo in njen pomen v vsakdanjem življenju. Cilj natečaja je bil spodbuditi razmislek o kulturi kot pomembnem delu našega bivanja ter njenem vplivu na družbo.

Odziv je bil izjemen, saj je na natečaj prispelo kar 61 likovnih del in 15 literarnih prispevkov. Predsednica DPD Svoboda Žiri Tina Mlinar Rozinger je bila nad sodelovanjem navdušena. »Veliko število prejetih likovnih in literarnih del priča o bogati domišljiji, ustvarjalnosti in kulturni zavesti naše skupnosti. Iskrena hvala ustvarjalcem, ki s svojim delom bogatite naše dni in prispevate k razvoju kulture v Žireh.« Literarne prispevke je ocenila strokovna komisija v sestavi Anka Tušek, Barbara Peternel in Bernarda Pintar. Upoštevali so predvsem povezanost vsebine s temo nateča-

Ob odprtju razstave so podelili tudi nagrade zmagovalcem natečaja Rišem, pišem, fotografiram kulturo. Foto: Tanja Mlinar

ja in izvirnost. Med osnovnošolci je prvo mesto osvojila Tinkara Doles iz OŠ Komen pod mentorstvom Tanje Spačal. V kategoriji odraslih pa je bil najboljši Dragan Mitić s pesmijo z naslovom Umetniku – Da izgini ne bi. Likovna dela so ocenili Katja Bogataj, Stane Kosmač in Branko Prelog, ki so se pri ocenjevanju del odraslih osredotočili na tehnično dovršenost, likovno zrelost in ustvarjalno izvirnost. Med odraslimi je zmagal Anton Benedik s precizno naslikanim tihožitjem z gobami. Otroške prispevke so razdelili v dve skupini: med mlajšimi ustvarjalci so zmagale Ajda Mlinar, Nika Trček in Jona Kužnik iz 2. razreda OŠ Žiri pod mentorstvom Marije Istenič. Pri starejših osnovnošolcih pa sta prvo mesto zasedli Livija Baldasin in Laura Kavčič iz 8. razreda OŠ Žiri pod mentorstvom Andreja Mivška.

Dogodek je znova dokazal, da ima kultura v Žireh še kako pomembno mesto. Vsak izmed nas jo lahko doživlja drugače, skozi različne barve, oblike in tehnike, a vsem nam je skupno eno: umetnost nas povezuje, navdihuje in bogati. Razstava izjemnih del, ki so nastala v sklopu natečaja, bo na ogled v dvorani DPD Svoboda Žiri do 25. aprila. Sedemdesetletnico pa bo društvo zaznamovalo še s proslavo 10. maja.

K luči

V marcu je KUD Anton Jobst na ogled postavil dela akademskega slikarja Lojzeta Čemažarja.

JANEZ ŽAKELJ

Razstava K luči Lojzeta Čemažarja odpira vprašanja svetlobe in njenega pomena v umetnosti in življenju. Umetnik skozi slike raziskuje duhovnost, notranjo luč in iskanje smisla v sodobnem svetu, ki je vse bolj prežet s hrupom vsakdana.

Slikar nam je ob odprtju razstave spregovoril o svetlobi kot enem od ključnih motivov razstave in o njenem simbolnem pomenu. Na primerih slik nam je pojasnil, da dramatična osvetlitev ni le umetniška tehnika,

KUD Anton Jobst je na ogled postavil dela akademskega slikarja Lojzeta Čemažarja. Foto: Foto Viktor

ampak ima globok pomen: luč kot vodilo v temi, kot notranje spoznanje in kot božja prisotnost. Tak učinek najdemo v Čemažarjevi sliki deklice, ki v naročju drži pismo. Svetloba pada na pismo in dekličino srce, kar po umetnikovih besedah nakazuje, da znanje in duhovnost izhajata iz notranjega sveta posameznika. Drug pomemben motiv razstave je osamljenost in premiš-

ljevanje, kar odseva v triptihu Gora. To delo prikazuje človeka, ki se umakne v samoto narave, da bi v tišini razmišljal o svojem življenju in smislu bivanja. V tem kontekstu lahko Čemažarjeva dela povežemo z mislimi slikarja Vasilija Kandinskega, ki je poudarjal, da umetnost ni zgolj zunanji prikaz realnosti, temveč odsev notranjega sveta in duhovne globine umetnika.

Sodobna družba pogosto išče smisel v zunanem hrupu, v hitrem tempu vsakdana in množici informacij, ki nas obdajajo. Čemažar pa nas s svojo razstavo nagovarja k drugačnemu pogledu – k umiku v tišino, k notranji refleksiji in k iskanju svetlobe, ki ni zgolj fizična, temveč tudi duhovna. Njegova dela tako niso zgolj estetski užitek, temveč tudi povabilo k razmisleku o lastnem življenju in poti, ki jo ubiramo. Razstava K luči je tako več kot le umetniška predstavitev – je meditacija o svetlobi in temi, o tišini in hrupu ter o iskanju pravega smisla v svetu, ki nas pogosto zaslepi s svojo površnostjo.

V žirovskih šolskih klopeh

Okolje, v katerem ljudje bivamo in delamo, pomembno vpliva na naše zdravje. Šola deluje tudi kot preventiva in dokaz so letošnji podatki NIJZ, da je v naši občini telesni fitnes otrok najvišji v Sloveniji. Učenci žirovske šole dosegajo 79,4-odstotno ustrežno raven gibalne učinkovitosti, torej prvo mesto v državi.

BARBARA PETERNEL

Šport

Zima se je poslovila in učenci šestih razredov so jo dobro občutili na smučarskem tečaju na Soriški planini. Naučili so se smučati, spopadati z različnimi vremenskimi pogoji in na koncu je sledilo tudi tekmovanje v veleslalomu ter družabno srečanje na zaključnem večeru.

Najboljši učenci z regijskega tekmovanja so se udeležili državnega prvenstva v smučarskih skokih v Planici. V sončnem vremenu in izjemni kulisi so še enkrat pokazali veliko spretnosti in poguma. Prav vsi so pristali v dnu planiške velikanke in se v konkurenci vrstnikov iz vse Slovenije izkazali z dobrimi rezultati.

Spretni prsti

Nekateri učenci so sklekljali ravno dovolj niti, da so si na šolskem tekmovanju iz znanja klekljanja za priznanje Ivanke Ferjančič prislužili bronasto priznanje. Uvrstitev na državno tekmovanje v Idrijo pa so si pri priklekljali tretješolki Lara Zajc in Metka Pintar, četrtošolke Tamara Klemenčič, Brina Radelj in Sara Jelenc, osmošolka Tinkara Trček ter devetošolke Nina Mazzini, Maja Sotlar in Jona Kristan.

Dobrodelnost

Odlično so se izkazali učenci, starši ter zaposleni na žirovski šoli pri zbiranju sredstev za zdravilo, ki bi lahko ustavilo napredovanje Duchennove mišične distrofije pri osemletnem Maticu Žontarju iz Škofje Loke. Vsak prispevek prinaša upanje. Zamaškonjam je zabojnik, v katerem učenci zbirajo odpadne plastične zamaške za dober namen – za otroke in odrasle iz socialno šibkih družin pod okriljem Slovenske karitas, ki bo prejemnik vseh zbranih zamaškov.

Branje in pripovedovanje

Sedmošolci sodelujejo v projektu Rastem s knjigo, ki je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. V kulturnem dopoldnevu so poleg šolske obiskali in spoznali še krajevno knjižnico v Žireh. Brskali so po

Sara Deronja, Magdalena Mitrova in Bor Kopač – prejemniki zlatih priznanj

Foto: Petra Novak

virtualni knjižnici COBISS, ustvarjali kazalke in imeli čas za prebiranje bodoče knjige za domače branje. To je hudomušna zgodba pisateljice Mateje Gomboc z naslovom Sposojena babica Štefi. Tretješolci so udeležili dogodka Otroci pripovedujejo zgodbe. Pripovedovalka Špela Frlic jih je z glasbenico Tejo Bitenc gostila na odru Štihove dvorane. Žiri sta s pripovedovanjem odlično zastopala Lars in Živa.

Tekmovalni uspehi

V letošnjem šolskem letu je tekmovanje iz ekoloških tem potekalo pod krovno temo Jablana v mojem sadovnjaku. Učenci so tako že do šolskega tekmovanja razmišljali, raziskovali in pisali o visokodebelnih sadovnjakih kot delu naše naravne in kulturne dediščine. Najboljši so se uvrstili na državno tekmovanje in srebrna priznanja so si prislužili Vita Pečelin, Lucija Janša in Drejc Kavčič iz 6. razreda, Iza Mlinar, Neža Mole, Ula Novak in Gal Miklavčič iz 7. razreda ter Hana Kunc, Maks Novak in Nina Razingar iz 9. razreda. Učenka 9. b Sara Deronja je s svojim prispevkom Katera jablana je pa tebi najbolj všeč? Nizka, višja, najvišja – vse različne, vse odlične

dosegla 1. mesto v kategoriji 8. in 9. razredov in si s tem prislužila zlato priznanje.

Na državnem tekmovanju v znanju zgodovine je Bor Kopač iz 8. c dosegel izjemen rezultat. V kategoriji 8. razredov je osvojil največ točk med vsemi tekmovalci in bil prvi ter osvojil zlato priznanje. Tema tekmovanja je bila poznavanje zgodovine visokega in poznega srednjega veka na Slovenskem. Na državnem tekmovanju iz znanja angleškega jezika so tekmovalke devetega razreda svoje znanje pri reševanju pisnega dela tekmovalnih pol dokazovale na področju nalog bralnega razumevanja, rabe jezika in pisnega sporočanja. Naloga pisnega sporočanja je temeljila na knjižni predlogi Love from A to Z avtorice S. K. Ali. Magdalena Mitrova je s 4. rezultatom v državi dosegla zlato priznanje. Izjemen uspeh sta dopolnili tudi Liza Krvina in Ula Mur, ki sta prejemnici srebrnih priznanj.

Sreča(nja) v prostoru in času je bil naslov letošnjega tekmovanja iz znanja slovenščine in devetošolka Liza Krvina je na podlagi samostojnega kritičnega branja, izražanja in utemeljevanja osebnih stališč do besedila, ki ga je morala prebrati, prejela srebrno Cankarjevo priznanje.

Pomladni utrip

Pomlad so v Vrtcu Žiri pozdravili z gregorčki, v teh dneh pa se pripravljajo tudi na tradicionalno izmenjavo semen.

VZGOJITELJICE VRTCA

Pomlad so z veseljem pozdravili tudi v Vrtcu Žiri. Da bo ta zares prišla, so vrtčevske maškare poskrbele na pustni torek, ko so se odpravile na sprehod po žirovskih ulicah ter s smehom, pesmijo in dobro voljo odganjale zimo, vmes pa si privoščile še nekaj sladkih dobrot, ki so jih pripravili domači gostinci.

Po uspešno pregnani zimi so pomlad na gregorjevo pozdravili z ustvarjalnostjo – otroci so dopoldne v vrtcu izdelali gregorčke, popoldne pa jih s starši spuščali po domači Sori. Z družinskim ustvarjanjem po skupinah pa so obeležili tudi praznične dneve mamic in očetov. Z veseljem so najmlajši stopili tudi na oder in nastopili na kar dveh prireditvah – na dobrodelni prireditvi za Matica Žontarja in tradicionalni prireditvi, ki jo ob materinskem dnevu pripravi Vrtec pri sveti Ani Žiri. Prijateljskih vezi pa niso tkali le s svojimi vrstniki, ampak tudi s člani skupine za samopomoč, ki so jih obiskali v vrtcu, in starejšimi iz DSO Senecura Žiri.

Novo znanje so z opazovanjem rastlin in živali nabirali na sprehodih v naravi, o zdravi prehrani pa so se pogovarjali na zdravstveni

Na gregorjevo so v vrtcu ustvarjali gregorčke. Foto: arhiv vrtca

delavnici. Posebno dogodivščino so si privoščili Skakalčki, ki so prespali v vrtcu, vsi vrtčevski otroci pa so tudi spomladi uživali na urah pravljic v Knjižnici Žiri in abonmajski predstavi Muca Copatarica. Predšolski otroci, ki jih aprila čaka letovanje na Turistični kmetiji Podmlačan, pa so spoznavali še svet umetnosti. V duhu pomladi in dela na vrtu pa se v Vrtcu Žiri že pripravljajo na tradicionalno izmenjavo semen, ki bo 23. aprila potekala na Kržišnikovem vrtu.

Razgibana pomlad

Pustno rajanje, pomlad, praznični plesi, prireditev ob materinskem dnevu in priprave na veliko noč so barvali začetek leta v Vrtcu pri sveti Ani Žiri.

VZGOJITELJICE VRTCA

Začetek pomladi so v Vrtcu pri sveti Ani Žiri zaznamovali maškare, sladki krofi, obisk kurenta ter pustni sprehod do središča Žirov, pa tudi pomladne pesmi, daljši sprehodi in predstava Pomladna. Za dodatno veselje otrok v starejši skupini so poskrbeli plesi – Prešernov, Valentinov in Gregorjev ples.

S svojim nastopom so se pridružili dobrodelni prireditvi Upanje za Matica, s pesmijo, obiskom in prazničnimi voščilnicami pa v sodelovanju s KORK Žiri razveselili še starejše na Dobračevi. Rdeča nit meseca marca je bilo praznovanje materinskega dne. Staršem so ob tej priložnosti izdelali voščilnice, Sončki z motivom cvetličnega travnika, Zvezdice pa s skodelicama kave, ves mesec pa so se pripravljali tudi na tradicionalno prireditev ob materinskem dnevu 24. marca v kinodvorani v Žireh. Obiskovalce so navdušili z zgodbo Dobrega snežaka, ki je obiskovalce nagovorila, da je prav, da se trudimo biti dobri in prijazni drug do drugega, saj za to prejmemo najlepše darilo tudi mi sami. Za piko na i so poskrbeli najmlajši, ki so oblečeni v rožice in jurčke mamicam in oče-

Prireditev ob materinskem dnevu je navdušila obiskovalce.

Foto: Foto Viktor

tom zapeli pesmico Na travnik bom šla. Na prireditvi so nastopili še Skakalčki iz Vrtca Žiri, žirovske mažoretke ter instrumentalista Nika in Jure Trček. Večer so zaključili s pesmijo Mamica je kakor zarja, ki je pobožala srca obiskovalcev.

April so starejši otroci začeli z letovanjem na Debelem rtiču, v vrtcu pa te dni posebno pozornost posvečajo postnemu času. O njem se pogovarjajo v postnem koticu, pojejo postne pesmi, ob kamišibaju spoznavajo postaje križevega pota, molijo z določenim namenom, se pogovarjajo o Kristusovem trpljenju in se pripravljajo na praznovanje velike noči.

Pustovali in praznovali

V Turističnem društvu Žiri so tudi letos na pustno soboto pripravili pustno rajanje za otroke, ki se je nadaljevalo v večerno zabavo za odrasle v dvorani Partizan, vse skupaj pa so združili še s praznovanjem petdesetletnice društva.

MATEJA RANT

Pustovanje za otroke je že tradicionalna prireditve, s katero v Turističnem društvu Žiri na pustno soboto v središče privabijo množico pustnih mask, med katerimi je mnogo nadvse izvirnih. Za izvirne maske so letos znova poskrbele tudi vzgojiteljice iz vrtca pri Osnovni šoli Žiri z enotno masko gusarjev, za katero so izdelale celo gusarsko ladjo in gusarsko zastavo. Gusarke so zvečer nastopile tudi na pustovanju za odrasle v vlogi animatork, ki so pomagale žrebatu nagrade, ki so jih za maskare pripravili ob jubileju, je pojasnila predsednica društva Katjuša Pečelin. Pri pripravi dogodka jih je finančno podprla občina, na pomoč pa so jim priskočili še člani PGD Brekovice.

Na večerni prireditvi so se spomnili tudi ustanovitve društva leta 1975. Prvi predsednik je postal Esad Biljali, sledili so mu še Milan Gantar, Beno Kavčič, Andrej Poljanšek, Rok Klemenčič, Majda Treven, Simon Šubic in zadnje leto Katjuša Pečelin. V društvu si vse od ustanovitve prizadevajo za urejen in pozitiven videz kraja, tako da organizirajo akcijo ocenjevanja najlepše urejenih žirovskih domov in njihovih vrtov. Med njihovimi tradicionalnimi dogodki pa so poleg že omenjenega pustovanja še Žirovski kolesarski krog, cvetlični sejem, Pohod ob rapalski meji in Turistični dan Žirov z brezplačnimi vodenimi izleti za obiskovalce.

Na občnem zboru društva sredi marca sta o zgodovini spregovorila tudi nekdanja predsednika Milan Gantar in Beno Kavčič, ki sta spomnila predvsem na prizadevanja članov društva, da bi Žirem nadeli lepšo podobo, pa naj bo to s sajenjem rastlin, čistilnimi akcijami ali ne nazadnje praznično okrasitvijo kraja v decembru,

V Turističnem društvu Žiri so tudi letos pripravili tradicionalno pustno povorko. Foto: Tanja Mlinar

dokler skrbi za to ni prevzela občina. Danes si po besedah Katjuše Pečelin želijo predvsem okrepiti članstvo v društvu oziroma še razširiti krog sodelavcev. Mnogi jim namreč že zdaj pomagajo pri delu društva, čeprav še oklevajo z včlanitvijo.

Aktivni zlasti na področju preventive

Za člani Združenja šoferjev in avtomehaničnikov Žiri je še eno plodno leto delovanja, so ugotavljali na občnem zboru v marcu.

MATEJA RANT

Predsednik Združenja šoferjev in avtomehaničnikov (ZŠAM) Žiri Marijan Dolenc je v uvodu najprej podrobneje predstavil delovanje združenja v preteklem letu. Tako kot vsako leto so tudi lani sodelovali pri varovanju najmlajših na poti v šolo v prvih dneh po počitnicah, skrbeli za izobraževanje na področju varnosti v cestnem prometu ter varovali mnoge športne in druge prireditve, tudi Maraton Franja.

Dobro sodelujejo tudi z agencijo za varnost prometa, z občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter z združenji ZŠAM po vsej Sloveniji. »Lahko bi rekli, da je naše društvo zgodba o uspehu in dobrem sodelovanju. Lani smo prevozili ogromno kilometrov in opravili veliko ur,« je poudaril Dolenc. Na občnem zboru so podelili tudi letošnja priznanja. Naziv častnega člana so za vse zasluge v petdesetih letih članstva v ZŠAM Žiri in tridesetih letih vodenja uniformiranih članov podelili Vojku Jezeršku.

Marijan Dolenc je predstavil delovanje združenja v preteklem letu in načrte za letos. Foto: arhiv ZŠAM

Bogastvo let

V času hitrih sprememb in nenehnega hitenja v vsakodnevnem življenju mnogi pogosto spregledamo pomen staranja.

ANDREJA ŽAKELJ

Sčasoma se življenje razvija na različnih nivojih, a kljub temu ostaja eno vprašanje vedno aktualno: kako se starati na zdrav in srečen način. Na pogovornem večeru, ki ga je organiziral KUD Anton Jobst, se je Janez Žakelj o tem, kako lahko starost doživimo kot obdobje, v katerem kakovost življenja prevladuje nad kvantiteto, pogovarjal z Jožetom Ramovšem, prizanim slovenskim strokovnjakom, katerega delo je pogosto povezano s krepitvijo medčloveških odnosov, starostjo, kakovostjo življenja in medgeneracijskim sodelovanjem.

Eden izmed ključnih poudarkov večera je bil, da v starosti potrebujemo vzornike, ki nas navdihujejo. Pomembno je imeti nekoga, ki je že prešel pot, po kateri se bomo šele podali, saj lahko iz njegovih izkušenj pridobimo dragocene življenjske modrosti. Vzorniki niso le osebe, ki so dosegle velike stvari v mladosti, temveč tudi tisti, ki so z dosežki in izkušnjami v starosti pokazali, kako lahko starost postane obdobje sreče, notranjega miru in modrosti. Seveda je pri tem ključnega pomena, da smo realni glede svojih pričakovanj do staranja. Prevečkrat se pojavljajo iluzije o večno mladostnem življenju, ki pa niso skladne z naravnimi za-

Z Jožetom Ramovšem (desno) se je pogovarjal Janez Žakelj.

Foto: arhiv društva

koni. Telo se spreminja, z njim pa tudi naša življenjska dinamika. Pomembno je, da sprejmemo te spremembe in jih obravnavamo kot del naravne poti, ki pripomore k razumevanju samega sebe. Bistveno pri tem je tudi razumevanje, da kvaliteta življenja postaja pomembnejša kot kvantiteta. Z leti se naučimo ceniti preproste stvari – sprostitvev, iskrene pogovore, naravo in čas, preživet z ljubljeneimi. Kakovost odnosov, zdravja in duševnega ravnovesja postaja v starosti najpomembnejša, saj se v tem obdobju pogosto bolj osredotočamo na notranje bogastvo kot na zunanje dosežke. Na pogovornem večeru smo se strinjali, da je ključno, da se osredotočimo na tisto, kar resnično bogati naše življenje, ne glede na to, koliko let imamo. Starost ni nekaj, kar bi morali doživljati kot težavo, temveč kot bogat vir modrosti in izkušenj. Če se znamo obrniti k vzornikom, sprejeti svoje spremembe in ohraniti visoko kakovost življenja, lahko starost postane eno izmed najlepših obdobj našega življenja.

Tihožitja, krajina, žanr, portret in akt

V galeriji Muzeja v Žireh si je bilo moč ogledati izbor desetih del aktualne območne likovne razstave po izboru strokovne spremljevalke Polone Hafner Ferlan.

BARBARA PETERNEL

Dogodek pod okriljem JSKD Škofja Loka, Muzejskega društva Žiri in Občine Žiri je želel poudariti presežke območne likovne razstave in spodbujati avtorje k rasti kakovosti. Letos so Naša likovna snovanja gostovala v Žireh, v naslednjih letih pa bodo izmenično krožila po drugih občinah v naši bližini.

Polona Hafner Ferlan je ob razstavi zapisala: »Kako gledamo, beremo posamezna likovna dela? Vsak na svoj način, odvisno od izkušenj, ki jih imamo, spominov, ki so surovine našega domišljjskega sveta, in vsekakor od prikazanega/razstavljenega likovnega dela, ki ga pred nami razkriva ustvarjalec.« Avtorji razstavljenih del so različno upodabljali in gradili svet okrog nas.

Skupina likovnih ustvarjalcev na odprtju razstave

Foto: Tanja Mlinar

Opaziti je bilo, da je prostor lahko stvaren, izmišljen, virtualen, simbolen, nadrealističen ter tako pričara vzdušje in postavi temelje za zgodbo. Izbrana so bila dela likovnih ustvarjalcev Antona Benedika, Bernarda Šraja, Draga Mrdjenovića, Franca Ranta, Ivce Peternel, Jane Rojc, Janeza Pelka, Lojzeta Tarfile, Natalije Žitnik Metaj in Zvezdane Kralj.

Uspeh mlade žirovske karateistke

Lia Krvina, žirovska karateistka, se je z 52. mladinskega evropskega prvenstva, ki je potekalo na Poljskem, vrnila z bronasto medaljo. Članica Karate kluba Kolektor Idrija je v kategoriji kadetinj do 61 kilogramov osvojila tretje mesto. To je njena prva medalja z velikih tekmovanj, potem ko je bila velikokrat že blizu najboljšim. Z osvojenjo medalje je dokazala, da se intenzivno delo in predanost obrestujeta.

BARBARA PETERNEL

Od kod navdušenje za šport in zakaj prav karate?

Za karate sem se odločila že v prvem razredu osnovne šole. Z atijem sva videla prijavnico za karate in tako me je vpisal. Ko sem bila mlajša, karateja nisem ravno oboževala, zdaj pa si ne morem predstavljati življenja brez tega športa.

Koliko časa že trenirate? Kako poteka trening?

Karate treniram že deset let. Trening imam vsak dan, v Idriji ali Žireh, velikokrat pa ga opravi tudi sama doma v našem manjšem fitnessu. Največkrat uporabim koordinacijsko lestev, ki pomaga pri hitrosti in agilnosti. Imam tudi stoječo lutko, na kateri vadim ročne in nožne udarce. Včasih naredim tudi vaje za moč, ki mi jih spiše moj trener, čeprav mi to najmanj leži. Ob lepem vremenu opravi trening z daljšim tekom, saj res rada tečem. Trening se vedno začne z dobrim ogrevanjem, nato začnemo program, ki ga za nas sestavi trener. Lahko na primer izvajamo korekcijo tehnik, dobro vadimo eno tehniko ali pa med sabo izvedemo borbe oziroma po domače »spariramo«. Ob koncu treninga še nekaj minutk namenimo igri, saj je tudi to pomemben del treninga.

V šestem razredu osnovne šole ste že bili del ekipe, ki je dosegla naslov državnih prvakinj v kategoriji deklice – borbe. Se mogoče spomnite takratnih občutkov?

Res je, ta naslov mi še vedno pomeni veliko, saj smo ga dosegle skupaj, kot ekipa z Niko in Nano. Celotne tekme se žal ne spomnim, vem pa, da sem bila nase izjemno ponosna. Osvojena medalja mi je dala veliko motivacije za nadaljnje treninge in tekme.

Dobri rezultati so se nadaljevali tudi v naslednjih letih z osvajanjem medalj. Katere bi posebej omenili?

Od mojih rezultatov bi poudarila naslov državne prvakinje, ki sem ga osvojila že trikrat. Lani me je razveselila tudi medalja na močnem mednarodnem tekmovanju v Budimpešti. Omenila bi tudi balkansko prvenstvo, kjer sem posamično zasedla nevhvaležno peto mesto, v ekipi pa smo z dekletji – Nano Zupančič, Niko Mlakar in Adelo Medić – dosegle drugo mesto.

Kako ohranjate težo/kilograme? Ali imate pri tem kaj težav?

Sem ena izmed redkih tekmovalcev, ki trenutno pri teži nima nobenih težav. Nastopam v kategoriji kadetinj do 61 kilogramov, julija pa bom prestopila v višjo kategorijo, in sicer med mladinke. S težo sem imela težave le v preteklosti, a sem se raje odločila prestopiti v višjo težnostno kategorijo.

Kako ste v ekipi povezane in kako se spodbujate ter kako na vas vpliva trener?

Vsi v klubu super sodelujemo in si pomagamo. Z dekletji se poznamo že okoli pet let in smo kot ekipa res povezane. Na tekmah se podpiramo, navijamo druga za drugo ter smo prijateljice tudi zunaj karateja. Veliko vlogo ima tudi naš trener Erin Čoralić, ki nam na vsakem treningu posveča ogromno pozornosti, nas popravlja in usmerja na tekmah. Ob naših nastopih oziroma bor-

Lia Krvina s trenerjem Erinom Čoralićem Foto: osebni arhiv

bah nas motivira in se trudi po najboljših močeh, da v vsaki borbi zmagamo oziroma oddelamo najbolje.

Opišite pot do medalje na mladinskem prvenstvu.

Pot do medalje je bila dolga in naporna. Vsakodnevni treningi (tudi individualni), napor, usklajevanje s šolo, pogosto odrekanje druženju s prijatelji, utrujenost. Vse to je včasih težko vzdrževati, a sem si te medalje tako močno želela, da se je vse to odrekanje poplačalo. Ker sem vedela, da sem za to tekmovanje odlično naredila vse, sem bila samozavestna ob nastopu. Vsako borbo sem oddelala pametno, taktično, in sem tako po štirih dobljenih borbah prišla do polfinala, kjer sem na žalost izgubila proti tekmovalki s Kosova. Čakal me je dvoboj za bron. Takrat sem postala nervozna, saj sem si te medalje res močno želela. Tako smo s trenerji sestavili plan oz. taktiko proti nasprotnici in tega načrta sem se držala. Zmagala sem z rezultatom 3 : 1 in tako osvojila tako močno zeleno tretje mesto!

Kaj je ključna lastnost uspešnega športnika?

Glavna lastnost uspešnega športnika je vztrajnost. Na vsakem treningu daš vse od sebe in si temu športu stoodstotno predan.

Kakšni so načrti za prihodnost?

Vsekakor bom nadaljevala s takim tempom in sledila načrtu, ki ga bodo zame pripravljali trenerji. Še naprej bom na treningih dajala vse od sebe in ni dvoma, da mi ne bi uspelo seči še po kakšni medalji. Moj naslednji cilj je osvojiti medaljo v svetovni ligi. Tiha želja je osvojiti medaljo tudi na svetovnem prvenstvu, a do te medalje me loči še veliko treningov.

Vaš moto?

Trdo delo premaga talent.

Uspešna sezona z izjemnimi dosežki

Minula sezona je za Smučarski skakalni klub Norica Žiri prinesla veliko razlogov za veselje in ponos. Kljub zahtevni zimi so naši tekmovalci in organizatorji dokazali, da so zagnanost, vztrajnost in strast osnova za uspeh.

LEON ŠIKOVEC

Ema Klinec nas je navdušila s srebrno medaljo na svetovnem prvenstvu, na mešani ekipni tekmi. Odlično je skakala tudi v zadnjem obdobju svetovnega pokala, z drugim mestom na letalnici v Vikersundu in s tretjim mestom na zadnji tekmi sezone v Lahtiju. V skupnem seštevku je tekmovalnje za svetovni pokal sklenila kot deveta. Jerica Jesenko nas je razveselila na tradicionalni tekmi svetovnega pokala na Ljubnem. Prvo tekmo je zaključila na 24. mestu, drugo pa na 29. mestu. Ob zaključku sezone velja omeniti tudi njeno zmago na tekmovalju za alpski pokal v Oberhofu. V letošnji sezoni imamo tako kar štiri tekmovalce oz. tekmovalke s točkami svetovnega pokala. Poleg omenjenih Eme Klinec in Jerice Jesenko sta to še Nika Vodan in Rok Oblak. Nika Vodan, ki je zaradi poškodbe predčasno končala sezono, že okreva, potem ko je prestala kirurški poseg na kolenu. Konec marca je Planica gostila zaključek svetovnega pokala FIS, kjer so člani kluba SSK Norica Žiri ponovno pokazali pripravljenost in vztrajnost. Med njimi je Rok zastopal klub in Slovenijo v kvalifikacijah, a žal naletel na nekaj smole, zaradi česar se ni prebil naprej. Ob preskusu skakalnice smo imeli tri člane, ki so dokazali svojo pripravljenost na velike izzive. Marcel Stržinar je dosegel daljavo 193 metrov, Matic Jerab je pristal pri 187 metrih, medtem ko je Erazem Stanonik dosegel dolžino 191 metrov. Erazem se je izkazal tudi v naslednjih dneh, ko je opravljal pomembno funkcijo predskakalca; v četrtkovih kvalifikacijah je dosegel daljavo 203 metre, vrhunec pa je dosegel v nedeljo s skokom, ki je meril kar 206 metrov.

Februar je bil poln dogodkov v Nordijskem centru Poclain. Kljub vremenskim nevšečnostim je klub uspešno izvedel tri konce tedna, polne tekmovalj. Med njimi so izstopali državno prvenstvo za kadete in kadetinke (do 14 in 15 let) ter tekme za Pokal Argeta. Organizacija in obisk sta presegla pričakovanja, kar kaže na vrhunsko pripravljenost našega kolektiva. Naši športni-

Konec marca je Planica gostila zaključek svetovnega pokala FIS, kjer so člani kluba SSK Norica Žiri ponovno pokazali pripravljenost in vztrajnost. Foto: Aljaž Žepič

ki so na domačih skakalnicah na snegu lahko trenirali od konca decembra do konca februarja, kar je ob slabi zimi ključno prispevalo k njihovi formi. Tu gre zahvala vodstvu kluba, predvsem pa prostovoljcem, ki so se nenehno trudili, da so bile skakalnice pripravljene za odlično vadbo. Po kratkem oddihu so priprave na novo

sezono že v polnem zamahu. Cilj je še nadgraditi lansko sezono in omogočiti vsem tekmovalcem optimalne pogoje za napredek. Za nami je tudi že tradicionalna velika pomladanska delovna akcija, ki je poskrbela, da bo Nordijski center Poclain zasijal v lepih pomladanskih barvah, pripravljen za novo sezono.

KOŠARKARSKI KAMP ČRNI VITEZ

Košarkarski klub Škofja Loka tudi za žirovske otroke poleti organizira košarkarski kamp Črni vitez v Škofji Loki. Pridružijo se jim lahko fantje in dekleta v starosti od sedem do enajst let, košarkarsko znanje ni potrebno. Urjenje bo potekalo med ponedeljkom in petkom v športni dvorani Trata med 8. uro in 15.30 v dveh terminih: od 30. junija do 4. julija in od 18. do 22. avgusta. Črni vitezi bodo opravili od dva do tri košarkarske treninge na dan, se borili na tekmah, ki bodo potekale v sklopu Velikega viteškega turnirja, in se pomerili tudi v individualnih sposobnostih. »Poseben čar urjenja bodo obiski izkušenih in prekaljenih košarkarjev in košarkaric, ki bodo naše Črne viteze preko svojih zgodb učili o medsebojnem spoštovanju, ekipnem delu, zaupanju, komunikaciji, disciplini, vztrajnosti ... Skratka o vrlinah, ki so potrebne, da mladi košarkar uspe zaživeti svoje sanje.« Na voljo je 72 mest, vsak udeleženec bo za darilo prejel dres in košarkarsko žogo.

Zgodovinski uspeh Judo kluba Žiri

Judo klub Žiri je na državnem prvenstvu v judu dosegel zgodovinski mejnik – prvo zlato člansko medaljo v samostojni Sloveniji.

GREGOR MLINAR, BLAŽ BERGANT

Na državnem prvenstvu v judu je Gašper Kokalj dokazal svojo izjemno kakovost, predanost in nepopustljivost ter osvojil naslov državnega prvaka v članski kategoriji do 66 kilogramov. Gašper je s taktično dovršenimi borbami in neomajno borbenostjo premagal vse nasprotnike in si prislužil najzlahtnejšo medaljo. Njegov uspeh ni le osebna zmaga, ampak tudi pomemben mejnik za celoten klub, ki potrjuje trdo delo, predanost in kakovost našega treninga.

Judo pokal Žirov

Drugi konec tedna v marcu je bil v Žireh v znamenju juda, saj smo imeli kar dve tekmi. V soboto, 8. marca, je v športni dvorani v Žireh potekal tradicionalni osmi Judo pokal Žirov. V nedeljo, 9. marca, pa nam je Judo zveza Slovenije zaupala organizacijo državnega prvenstva v judu za kategoriji U21 in U16.

Osmega Judo pokala Žirov so se letos udeležili 304 tekmovalci iz 27 različnih klubov. Letos se je poleg slovenskih klubov tekmovalca udeležil tudi klub iz sosednje Italije. Domači klub je na pokalu zastopalo 40 tekmovalcev, ki so se odlično odrezali ob glasni podpori domačega občinstva in so tako v skupnem seštevku zasedli drugo mesto. Prvo mesto si je prislužil Judo klub Slovenj Gradec, tretje pa Judo klub Ippon Kamnik. Na državnem

Gašper Kokalj je osvojil zlato člansko medaljo.

Foto: Darko Petelinšek

prvenstvu Judo zveze Slovenije za kategoriji U21 in U16 je nastopilo 277 tekmovalcev iz 41 klubov. Iz Judo kluba Žiri smo imeli v kategoriji U16 štiri tekmovalce in tekmovalko. Izjemen uspeh sta dosegla Jera Poljanšek in Maks Prosen z doseženim tretjim mestom. Ne gre pa pozabiti tudi na kategorijo mladincev U21, kjer nas je letos uspešno zastopal Ožbej Kavčič.

Organizacija obeh tekem je potekala brez zapletov, kar gre v veliko zaslugo aktivnim članom JK Žiri in staršem, ki so poskrbeli za pripravo telovadnice ter pospravljanje po koncu tekmovanja. Posebna zahvala gre tudi vsem našim sponzorjem. Iz leta v leto opažamo vedno večje zanimanje občanov za ta šport in dogodek. Dvorana je bila ves čas polna, kar se je odražalo v glasni podpori domačim tekmovalcem s tribun. V imenu JK Žiri se zahvaljujemo vsem, ki ste sodelovali pri pripravi in izvedbi tega vrhunskega tekmovanja.

Drugi konec tedna v marcu je bil v Žireh v znamenju juda.

Foto: Darjan Kacin

GG IZLETI

KOLESARSKI IZLETI Z BARKO MED OTOKI

Vabimo vas na kolesarski izlet, na katerem bomo nastanjeni na barki, ki pluje med jadranskimi otoki. Na izletu je organiziran prevoz s kombijem do pristanišča, vključuje pa 5 nočitev s polpenzionom in vodenje med kolesarjenjem.

Izleti z barko, kjer so še prosta mesta:

Datum:	Destinacija:	Cena:
Od 11. do 16. 5. 2025	Z barko in kolesi po otokih: Pag, Vir, Pašman, Ugljan, Dugi otok, Iž	495 EUR

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Informacije in prijave na:
grega.flajnik@g-glas.si
ali 031 38 26 25

Vseslovensko srečanje

Na nogometnem stadionu v Žireh bo v torek, 20. maja, potekalo vseslovensko srečanje Društva Šola zdravja, na katerem pričakujejo okrog dva tisoč udeležencev.

MATEJA RANT

Društvo Šola zdravja je nevladna organizacija, ki združuje ljudi z namenom izvajanja jutranje vadbe na prostem v vseh letnih časih. Njihova osnovna dejavnost je jutranja telovadba 1000 gibov, s katero udeleženci krepijo telo in duha, pridobivajo nove prijatelje in se prek društva vključujejo v lokalne dogodke. Vsako leto pripravijo tudi vseslovensko srečanje skupin, ki delujejo pod okriljem društva. Letos bo srečanje potekalo v Žireh.

Organizacijo srečanja sta prevzela Irena Rečnik in Milan Zajc, ki v Žireh vodita tri skupine vadečih. Prireditve, ki jo je podprla tudi občina, se bo začela ob 9. uri. Ireno Rečnik veseli, da so jim pomoč pri izpeljavi prireditve že obljubili številni prostovoljci iz žirovskih gasilskih društev ter njihovi člani in njihovi bližnji. Prav tako je bil izjemen odziv donatorjev. »Začeli bomo z našo jutranjo vadbo, sledil pa bo program, pri pripravi katerega bodo sodelovali vrtec, šola in pihalni orkester Alpina Žiri.« Po pogostitvi se bodo podali na vodene ogledne po Žireh. Dogajanje bodo popestrili s stojnicami lokalnih ponudnikov. Za vse udeležence pripravljajo še posebno presenečenje, je dodala Irena Rečnik.

Irena Rečnik (desno) s predsednico Društva Šola zdravja Zdenko Kavčič Foto: Tanja Mlinar

Pridruži se nam!

AKTIVNE POČITNICE

ZABAVA - NARAVA - DRUŽBA - POČITNICE

**POLETNE POČITNICE
ZA OTROKE
OD 1. DO 4. RAZREDA**
KJE: v Žireh
Več na: www.sc-ziri.si

TEČAJ ROLANJA
bo potekal v drugi polovici maja

Trim & As

7.7.-11.7.2025	Prvi teden
14.7.-18.7.2025	Drugi teden
21.7.-25.7.2025	Tretji teden
11.8.-14.8.2025	Četrti teden
18.8.-22.8.2025	Peti teden

Najstniški teden: 14.7.-18.7. in 18.8.-22.8.2025

Uspešno izvedeno predavanje o demenci

V Jobstovi dvorani žirovske župnije je v začetku marca potekalo predavanje o demenci, ki ga je vodila Biljana Djaković, predsednica Društva za pomoč pri demenci Škofja Loka Spominčica.

LEJA ŽAKELJ, INŠTITUT ANTONA TRSTENJAKA ZA GERONTOLOGIJO IN MEDGENERACIJSKO SOŽITJE

Predavanje je bilo v prvi vrsti namenjeno prostovoljcem, ki delajo s starejšimi v domu Senecura Žiri v okviru programa Starosti prijazne občine in Župnije Žiri. Ti so na intervizijskih srečanjih poudarili izzive pri delu z osebami z demenco, saj pogosto ne vedo, kako se ustrezno odzvati na njihove vedenjske spremembe. Dogodku so se pridružili tudi člani skupine svojcev ter drugi zainteresirani občani, dobra udeležba priča o velikem zanimanju za to temo.

Predavateljica je osvetlila različne vidike demence, ki je kronična in napredujoča bolezen možganov. Kaže se z motnjami spomina, mišljenja, orientacije, prepoznavanja, razumevanja, računskih in učnih sposobnosti ter govorjenja, izražanja in presoje. Poudarila je, da vsako pozabljanje ni nujno demenca, saj je starostna pozabljivost del normalnega staranja. Vendar pa se verjetnost za pojav bolezni povečuje s starostjo – v starosti nad 65 let ima demenco vsak peti, nad 80 let pa vsak tretji človek. Po ocenah v Sloveniji že več kot 43 tisoč ljudi živi z demenco,

Predavanje o demenci v Žireh Foto: Leja Žakelj

v Evropi jih je deset milijonov, po svetu pa več kot 49 milijonov. Po podatkih Svetovne organizacije za Alzheimerjevo bolezen za osebe z demenco skrbi še trikrat toliko ljudi. Pomembna sta zgodnje prepoznavanje prvih znakov bolezni in pravočasna diagnostika, saj zdravila, ki so trenutno na voljo, najbolj pomagajo v zgodnjem obdobju bolezni. Demenca sicer ni ozdravljiva, vendar jo je mogoče upočasniti. Med dejavniki tveganja so poleg starosti tudi manjša miselna aktivnost, socialna izključenost, osamljenost in ponavljajoča se depresija.

Predavateljica je predstavila tudi različne vrste demence in njen potek, pri čemer je poudarila, da sta bistvenega pomena razumevanje in strpnost. Osebe z demenco se ne morejo več prilagajati okolici, zato se morajo svojci in negovalci prilagajati njim. Ključno je mirno, potrpežljivo in spoštljivo ravnanje ter sprejemanje vedenjskih sprememb, ki jih bolezen prinaša. Ena izmed najpomembnejših tem je bila tudi prepoznavanje znakov demence in nujnost obiska pri osebnem zdravniku. Osebe z znaki demence pogosto ne želijo same k zdravniku, zato je pomembno, da jih svojci in bližnji spodbujajo ter zberejo podatke o opaženih spremembah, ki jih zdravnik potrebuje za diagnozo. Kljub velikim prizadevanjem demenca še vedno ostaja v veliki meri spregledana bolezen.

Posebno vrednost predavanju so dodale osebne izkušnje predavateljice, ki se z demenco srečuje tudi v zasebnem življenju. Skozi svoje pripovedi je udeležencem približala, kako osebe z demenco doživljajo svet okoli sebe, in jih pozvala k večji empatiji ter razumevanju.

Ob koncu se iskreno zahvaljujemo gospe Biljani Djaković za njeno strokovnost, predanost in deljenje dragocenih izkušenj, ki so prispevale k boljšemu razumevanju demence in izboljšanju pristopa do oseb, ki se z njo srečujejo.

LIP ODKUP HLODOVINE

Vaš partner v gozdu že 70 let

- Predelava hloдовine na lastni žagi
- Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
- Možnost izbire elektronske izmere
- Pošten odnos do lastnikov gozdov

● GABER Matej ☎ 040 700 058

Žiri stopile skupaj za Matica

Pred kratkim so Žiri pokazale, kako močno lahko srce skupnosti bije, ko gre za pomoč sočloveku. Dvorana DPD Svoboda je gostila dogodek, ki je presegel klasičen glasbeni večer – bil je izraz solidarnosti, topline in skupnega upanja.

NIKA TOPORIŠ

Od sredine decembra vsa Gorenjska živi z mislijo na osemletnega Matica iz Virmaš, ki se spoprijema z redko in hitro napredujočo boleznijo – Duchennovo mišično distrofijo. Za čimprejšnje zdravljenje nujno potrebuje izjemno drago zdravilo, ki mu lahko omogoči upanje na boljše življenje. Dobrodelni koncert za Matica, ki ga je Občina Žiri pripravila v sodelovanju z lokalnimi glasbeniki, šolami, vrtci in številnimi prostovoljci, je bil pravi dokaz srčnosti, solidarnosti in pristne človeške povezanosti. Na odru so se predstavili številni nastopajoči: skupina Lintvern, Anja Zemljarič, Tomaž Hostnik, otroci iz Vrtca pri sv. Ani, učenci OŠ Žiri, člani Glasbenega društva Frekvenca ter Original Kranjc bend. Vsak nastop je bil poln čustev, od najmlajših z otroško iskrenostjo do izkušenih glasbenikov z ganjenimi pogledi v občinstvo. Med nastopi so obiskovalci prisluhnili znanim pesmim, kot so Med iskrenimi ljudmi, Mlade oči, Pesem o pomladi in prijateljstvu, True Colors in To mi je všeč. Vsaka pesem je nosila sporočilo upanja in podpore – za Matica in za vse, ki se borijo.

Župan Franci Kranjc je med nagovorom poudaril pomen takšnih trenutkov: »Pravijo, da je dobrotla zlata veriga, ki povezuje človeštvo. To se danes v Žireh znova dokazuje – združili smo se ljudje različnih krajev, različnih generacij in z enim samim ciljem: pomagati.« Njegove besede so odmevale med obiskovalci, ki so z vsako donacijo prispevali košček v mozaik upanja. Organizatorka Maja Justin Jerman je ob čustvenem večeru povedala: »Toliko

Za Matica so zapeli in se zavrteli tudi vrtčevski otroci.

Foto: Tina Dokl

toplina, toliko ljudi, pripravljenih pomagati ... Slovenci smo v svojem bistvu res izjemno dobrodelni. Hvaležna sem za vsak odziv, vsak nasmeh, vsako noto tega večera.«

Vzporedno s koncertom so potekale tudi druge dobrodelne akcije – od podjetniških donacij, do prispevkov iz šol in vrtcev ter konca tedna odprtih vrat. Skupaj so Žirovci zbrali 18.400 evrov. Maticjeva mama Živa Krelj pa je s hvaležnostjo dejala: »Podpora nas je presenetila in ganila. Hvaležni smo za vsak korak, ki ga ljudje naredijo za našega sina. To nas drži pokonci in nam daje upanje.«

Manjkal ni niti znani kantavtor Tomaž Hostnik, ki vedno rad priskoči na pomoč, kadar gre za dobrotelnost. Foto: Tina Dokl

UPANJE ZA MATICA

ZBERIMO 2,2 MILIJONA €

ZA NJEGOVO ZDRAVILO

sms
MATIC10
na 1919

QR-koda za nakazilo:

TRR Društva Viljem Julijan:

- SI56 0400 0028 1688 717
- sklic SI00 444777
- namen "za Matica"

DRUŠTVO
Viljem Julijan

https://viljem-julijan.si/

Invazivke tudi v Žireh močno razširjene

Širitev invazivnih tujerodnih vrst lahko z njihovim poznavanjem in pravočasnim ukrepanjem močno zavremo, mogoče celo ustavimo.

MATEJA RANT

Kot opozarjajo v zavodu za varstvo narave, invazivne tujerodne vrste predstavljajo eno izmed petih največjih groženj biodiverziteti, saj izpodrivajo domorodne vrste, ki jim pogosto predstavljajo težko premagljivo konkurenco v boju za življenjski prostor in hranila. Ob tem invazivne tujerodne vrste negativno vplivajo tudi na gospodarstvo, saj določene vrste povzročajo škodo na infrastrukturi in otežujejo kmetovanje. Obenem imajo lahko tudi škodljiv vpliv na človeško zdravje.

Zato je pomembno, da ukrepamo, še preden se preveč razširijo. Najprimernejši čas

za njihovo odstranjevanje je ravno spomladi, ko so rastline že pognale, semenijo pa še ne, poudarja Marko Šubic, ki je v preteklosti sodeloval tudi pri organizaciji skupnih akcij odstranjevanja invazivk v Žireh. V Žireh so med invazivnimi tujerodnimi vrstami najbolj razširjene žlezava nedotika – največje rastišče je na Ledinici, enoletna suholetnica, ki je zelo razširjena po mnogih travnikih in pašnikih, ter japonski dresnik. Slednjega je zlasti težko odstranjevati, saj korenine segajo tudi pet metrov globoko. Velika rastišča so predvsem v Snapkovi grapi in na bregovih Račeve od gasilskega doma do skakalnega centra, manjša rastišča pa se pojavljajo tudi drugod, opozar-

Žlezava nedotika Foto: Marko Šubic

Japonski dresnik Foto: Marko Šubic

Enoletna suholetnica Foto: Darjan Kacin

ja Šubic. V Žireh so v manjši meri prisotne tudi druge invazivke, ki jih je prav tako ali pa še bolj smiselno odstranjevati, saj tako še lahko preprečimo množično razširitev. Med njimi so kanadska oziroma orjaška rozga, pelinolistna ambrozija, ki je zelo alergena, veliki pajesen in druge.

K preprečevanju širjenja invazivk lahko pripomore vsak že sam oziroma z družino in prijatelji tudi zunaj organiziranih akcij. Informacije o invazivnih tujerodnih vrstah je mogoče najti na spletni strani Invazivke.si in spletni strani Občine Žiri.

 POGREBNIK d.o.o.
z vami že 30 let

poslovna enota:
Šutna 11, 4209 Žabnica

24-URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:
041 624 685
ZA CELOTNO OBMOČJE
OBČINE ŽIRI

www.pogrebNIK.si

cvetličarna
DALIJA

pri pokopališču v Žabnici

070 443 902

✉ cvetlicarna@pogrebNIK.si
📱 Cvetličarna Dalija

IZKOPI IN
UREJANJE OKOLICE

031 223 091

• TLAKOVANJE
• UREJANJE VRTOV
• IZKOPI Z MINI BAGROM

Obletnica žive verige žirovske knjižnice

Soboto, 28. marca 2009, v Žireh pomnimo kot zelo pomemben dan. Na ta dan smo namreč organizirali posebno selitev Krajevne knjižnice Žiri iz starih v nove prostore in tako preselili knjižnično gradivo s pomočjo žive verige.

MAJDA TREVEN,
VODJA KRAJEVNE KNJIŽNICE ŽIRI

Pred starimi prostori Krajevne knjižnice Žiri v Zadružnem domu smo se zbrali skupaj z vsemi knjižnimi navdušenci in vzpostavili človeško verigo vse do nove knjižnice v Stari šoli, dolgo 700 metrov. S podajanjem knjig v živi verigi med obema knjižnicama smo iz roke v roko preselili celotno domoznansko zbirko, kar je okrog 1500 knjig. V živi verigi so sodelovali najmlajši, osnovnošolci, srednješolci in študenti, odrasli, veliko je bilo tudi upokojencev. Pri dogodku so nam na pomoč priskočila mnoga domača društva, Osnovna šola Žiri in Občina Žiri. Za podajo knjig je bil prvi v živi verigi župan Občine Žiri Bojan Starman, zadnji člen verige pred novimi prostori pa sem bila sama kot vodja Krajevne knjižnice Žiri.

Selitvi je sledilo uradno odprtje novih prostorov, ki smo ga zaznamovali še z mnogimi drugimi dogodki v času od 28. marca do 4. aprila. V mansardnih prostorih Stare šole v Kulturnem središču Stare Žiri je na 180 kvadratnih metrih dobila nove prostore Krajevna knjižnica Žiri. Prostor, opremljen z lesenimi policami iz bukovega lesa, mehko talno oblogo in primerno razsvetlavo, je tako postal tako rekoč nova dnevna soba za zbiranje mladih in starih.

Knjižnično gradivo so preselili s pomočjo žive verige. Foto: Jožica Kacin

Mladinski oddelek, opremljen z mehko sedežno garnituro, televizorjem, didaktičnimi igračkami in mizami za najmlajše, je obogaten z ilustracijami pravljic Žirovski zmaj in Svinjar, ki jih je na stene otroškega oddelka naslikala Saša Bogataj. Oddelek za odrasle dopolnjujejo čitalniški koticček ter štiri študijska oziroma računalniška mesta. Arhitektka Beta Poljanšek Koman

je tudi po mojem svetovanju in nasvetu direktorice Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka Marije Lebar s postavitvijo opreme maksimalno izkoristila prostor in svetlobo, ker prostor zaradi mansarde ni imel veliko naravne svetlobe. Leseno pohištvo in mehka talna obloga sta naredila prostor toplejši, tišji, predvsem pa prijaznejši, kar so obiskovalci takoj z veseljem sprejeli. Knjižnice niso več jemali kot prehodni prostor, ampak prostor za druženje, tako mlajših kot starejših. Dogodki za najmlajše naj bi potekali na mladinskem oddelku, dogodki za odrasle pa v kletnih, čitalniških prostorih ali v galeriji v Stari šoli.

V novih prostorih Krajevne knjižnice Žiri, dislocirani enoti Knjižnice Ivana Tavčarja, smo 23 tisoč enot knjižničnega gradiva razporedili na 550 knjižnih polic. Iskanje gradiva je tako postalo precej lažje, predvsem pa preglednejše. Z novimi prostori, dogodki smo privabili tudi precej novih članov, vpis novega knjižničnega gradiva pa je kljub rednemu urejanju in odpisu do letos dosegel zalogo 27 tisoč enot. Letno se v naših prostorih organizira povprečno 150 dogodkov, letna izposoja knjižničnega gradiva na dom je vsako leto višja in presega 70 tisoč enot.

Odprtje novih prostorov v Kulturnem središču Stare Žiri Foto: Jožica Kacin

Mednarodni praznik žensk

Dolgoletna tradicija krajevne organizacije za vrednote NOB Žiri je, da na 8. marec povabi članice na srečanje in tako dan obarva s spoštovanjem do vseh žensk, ki pišejo zgodovino vsak dan s svojim srcem in dejanji.

BARBARA PETERNEL

Osrednja gostja in govornica letošnjega srečanja dr. Ljubica Jelušič, podpredsednice ZZB za vrednote NOB Slovenije, je z besedo posegla v zgodovino praznika in spomnila na dolgoletni boj za pravice in dostojanstvo žensk po vsem svetu. Poudarila je pomen boja za enakopravnost, odpravo stereotipov ter priznavanje dosežkov žensk na vseh področjih družbe. Praznik, s katerim znamujemo dan žensk, je star že 114 let.

»Bistvene so naše pravice, do kod smo prišle skozi zgodovino, kaj smo si izborile – na polju dela, volilne pravice, političnih pravic in drugih pravic, ki so povezane z rodnostjo, otroki, varovanjem otrok, skrbjo za starejše in podobno, kajti to so ključna bojišča, kjer se ženske srečujemo z različnimi pristopi. Nevidno delo, ki ni nikdar plačano, je še vedno na ramenih žensk. Potrebo po solidarnosti in humanosti še vedno zelo izžarevajo prav ženske. Za ženske delavske in socialne pravice se je treba še vedno boriti, hkrati se moramo zavedati, da te pravice nihajo – in to je odvisno od tega, v kakšnem političnem sistemu živimo. Kaj pa zdaj, kako se borimo za pravice, ki so povezane z mirom? Obstajajo poti za ženske – vstop v vojsko tudi za žensko, pomembno je, da bomo pripravljene za lastno obrambo. Obramba domovine, sebe,

Ljubica Jelušič (skrajno desno) v družbi najstarejših članic
Foto: Ivan Albreht

naše družine je naša pravica in ni samo dolžnost, ni samo naloga moških, ampak je naša skupna.«

Svetovni dan žensk ni le praznik, temveč tudi priložnost za razmislek o napredku in izzivih, s katerimi se srečujejo ženske danes. Čeprav je bilo v zadnjih desetletjih doseženih veliko sprememb, je boj za enakopravnost še vedno aktualen. Zato je pomembno, da 8. marec ostane simbol upanja, vztrajnosti in prizadevanja za pravičnejšo družbo.

Ali mladi res želijo spreminjati spol

V februarju smo v okviru pogovornega večera, ki ga je organiziral KUD Anton Jobst, v Žireh gostili Mojco Belcl Magdič.

ANA IN NEJC JANŠA

Podala se je na pot raziskovanja teorije spola, mnenja strokovnjakov o spremembi spola ter osebne zgodbe in izkušnje tistih, ki so to prestali. Med drugim je predstavila knjigo Bruce, Brenda, David pisatelja Johna Colaptina, ki opisuje zgodbo dečka, ki so ga zaradi ponesrečene operacije spolnega uda vzgajali kot deklco, vendar se je sam temu uprl.

Časovno je bil razložen razvoj ideologije spola, ki se deli na biološki spol – s katerim se ljudje rodimo, in družbeni spol – ki je način, kako posamezniki doživljajo in izražajo svojo spolno identiteto, kar vključuje vedenje, oblačenje, vloge v družbi itd. Spolna disforija, občutek neskladja med biološkim spolom in spolno identiteto, je v porastu, še posebno med mladimi dekletimi. Raziskave kažejo, da imajo mladi s spolno disforijo pogosto pridružene duševne motnje, kot

Gostja pogovornega večera, ki ga je organiziral KUD Anton Jobst, je bila Mojca Belcl Magdič. Foto: Foto Viktor

so depresija, anksioznost, avtizem in motnje hranjenja. Nekateri strokovnjaki opozarjajo, da lahko travme, vpliv pornografije, družinska dinamika in socialni mediji prav tako vplivajo na razvoj spolne identitete pri mladih. Če otrok izrazi zanimanje za temo spola ali se identificira kot transspolna oseba, je ključno, da starši ostanejo mirni, poslušajo in pokažejo spoštljivo radovednost.

Ključno je, da se o teh vprašanih odprto in spoštljivo razpravlja, pri čemer morajo starši, učitelji in družba kot celota iskati najboljše rešitve v dobro otrok in si ne zatiskati oči oz. ušes ob obravnavi te teme.

OČESNA ORDINACIJA
IN OPTIKA ŽIRI

*"Vaše oči so
edinstvene,
poskrbite za njih."*

ZAKAJ K NAM?

- brezplačni okulistični pregledi vida in oči
- brez čakalnih vrst
- prijazno osebje
- ugodne cene, velik prihranek
- preverjena kvaliteta

NAROČITE SE:

☎ 064 274 666

ZDRAVSTVENI DOM
ŽIRI

WWW.O-O.SI

BREZPLAČEN PREGLED VELJA OB NAKUPU OČAL

POPUST ZA
NOVA OČALA
-30 %

OB NAKUPU OČAL VAM PRIZNAMO 30 % POPUSTA
(OKVIR + STEKLA + MONTAŽA)

POPUST ZA
SONČNA OČALA
-35%

NA VSA SONČNA OČALA, TUDI Z
DIOPTRIJO, DOBITE KAR 35 % POPUST.

O.O.O.O. TRŽIŠKA CESTA 495, BREZOVICA PRI LJUBLJANI

NEVIDNE ORTODONTSKE OPORNICE CLEARCORRECT

- ✓ PORAVNANI ZOBJE
- ✓ BOLJŠI UGRIZ
- ✓ LAŽJE VZDRŽEVANJE
USTNE HIGIENE

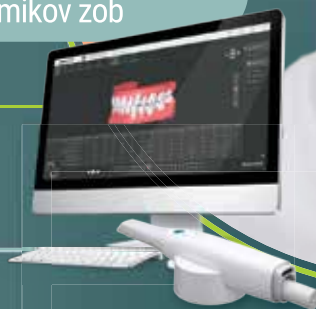
BREZPLAČNO
SKENIRANJE ZOB

ter priprava digitalnega prikaza
načrtovanih premikov zob

Termini:

- sobota, 17.5. 2025, od 8. do 18. ure
- sobota, 24.5. 2025, od 8. do 18. ure
- sobota, 31.5. 2025, od 8. do 18. ure

Kje? Tekstilna ulica 17, Kranj

Število mest je omejeno!

Za prijavo in rezervacijo termina nam pišite na: narocanjecc@gmail.com

Sodobna rešitev
za lepši nasmeh!

clearcorrect

Zobniko, Primorje, ulica 4, Kranj

30
let tradicije

30
let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

051/ 620-699

**Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.**

POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Žlebe 98,
1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
telefon: 01/ 361 35 89, www.hipnos.si

www.hipnos.si
24-urna dežurna št.: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

LESKO
okna - vrata **Žiri**

LESENA IN ALU/LES OKNA | VHODNA VRATA ZA HIŠE

LESKO ŽIRI d.o.o., Pot v Skale 10, 4226 Žiri
04 510 50 50 | www.lesko.si | info@lesko.si

Dimenzije do
2200 x 2000 mm

Standardne barve brez doplačila:
RAL 9010 BELA, RAL 7016 ANTRACIT
RAL 8016 RJAVA, RAL 9006 SREBRNA

Velja za panele (tip plošč) D-line,
M-line, S-line samo v kombinaciji s
površino lesa (WOODGRAIN)

JUBILEJNA CENA

SEKCIJSKA GARAŽNA VRATA

930,00€^Z_{DDV}

Jubilejna cena velja do 31.12.2025 ob 30-letnici delovanja podjetja
BLT d.o.o. Cena vključuje vrata, materni pogon z dvema daljinskima
oddajnikoma, montažo in 9,5% DDV.

@ blt@blt.si
https://www.blt.si
BLT d.o.o. Idrija, Ulica Sv. Barbare 6, Idrija

051 347 666

PEUGEOT

NOVI 5008 HIBRID

BREZPLAČNA
NAVIGACIJA IN
21-PALČNI ZASLON

**BONUS PEUGEOT
FINANCIRANJE 1.500 €**

**BON ZA ZIMSKE
PNEVMATIKE**

peugeot.si

PEUGEOT priporoča TotalEnergies Poraba v kombiniranem načinu vožnje: od 0 do 7,6 l/100 km. Izpuh CO₂: od 0 do 173 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0 do 0,0282 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0 do 0,00031 g/km. Število delcev: od 9 do 0,04. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Ponudba velja za vozila Peugeot 5008, ki so opremljena z opcijo J6B4. Za vozila, ki nimajo te opcije, stranka prejme popust v višini 800 EUR (z DDV). Ponudba velja za vsa prodana (podpisana prodajna pogodba) in dobavljena vozila do 30. 04. 2025. Ponudba Bon za zimske pnevmatike velja za fizične in pravne osebe za vsa prodana (podpis prodajne pogodbe) in dobavljena osebna vozila Peugeot 5008 do vključno 31. 03. 2025. Vrednost bona ob nakupu novega vozila Peugeot 5008 je 300 EUR (z DDV). Bon je možno vnovčiti samo za nakup in premontažo zimskih pnevmatik in sicer pri pooblaščenem prodajalcu Peugeot, kjer je bilo vozilo kupljeno in dobavljeno. Bona ni možno zamenjati za gotovino oziroma drug izdelek. Bon ni prenosljiv na drugo osebo. V primeru, da je vrednost zimskih pnevmatik in premontaže večja kot je vrednost bona, razliko doplača kupec. V primeru, da je vrednost zimskih pnevmatik in premontaže manjša kot je vrednost bona, se kupcu razlika ne povrne in je ni možno zamenjati za drug izdelek. Velja za vozila s termičnim in električnim motorjem. Pridržujemo si pravico do napak in posodobitev informacij, brez predhodne najave.

AVTO LEV d.o.o. PE VRHNIKA, Ljubljanska cesta 16, 1360 Vrhnika, tel. 01 755 80 10

VSE ZA KOPALNICO NA ENEM MESTU

v mesecu aprilu
-20%

NA VSE TUŠ KABINE NOVELLINI IN ARMATURE FIMA

Trgocev

Trgocev d.o.o, Obrtna cona Logatec 25, 1370 Logatec • Tel: 01 75 42 485
info@trgocev.com • www.trgocev.com • Delovni čas: pon-pet: 8-18, sob : 8-13

NA ZALOGI VELIKA IZBIRA

televizorjev, gospodinjskih aparatov, tiskalnikov, prenosnih računalnikov, zabavne elektronike, tonerjev in kartuš ter baterij vseh vrst!

Zamrzovalna omara **LIEBHERR FND 7227 Plus**, širina 70cm
5 let garancije
Izdelano v Nemčiji
Prostornina 363 litrov, razred D
Dimenzije (V/Š/G): 185,5 / 69,7 / 67,5
Redna cena ~~1.099,00€~~

PROMOCIJSKA CENA: 999,00€
Ali na 36 obrokov po 33,99€

Prostostoječi pomivalni stroj **BOSCH SMS4HNI06E Inox**
Vrhunski model, tretja košara, popolno sušenje

RAZPRODAJNA CENA: 649,00€ (prihranite 100€) Ali na 36 obrokov po 22,11€

TV VIVAX 32LE130T2
Zaslon 82cm, HD Ready

RAZPRODAJNA CENA: 119,90€ (zadnji kosi)

RAZPRODAJNA CENA: 499,90€ (prihranite 100€)

TV PHILIPS 70PUS7607/12
Zaslon 178cm, SMART, 4K, SAPHI, Ambilight

RAZPRODAJNA CENA: 349,90€ (prihranite 30€)

Industrijski sesalnik TASKI AERO 15
Profesionalni sesalnik za sesanje večjih površin

Pralni stroj GORENJE WNA84AW
Inverter motor, 8kg, 1400 obratov

RAZPRODAJNA CENA SAMO: 449,90€ (prihranite 50€) Ali na 36 obrokov po 15,31€

LIEBHERR – najboljši hladilni aparati po še vedno sprejemljivih cenah, izdelani v EU!
Popolna izbira vgradnih in prostostoječih hladilnikov vseh dimenzij, francoskih hladilnikov, vinskih vitrin, hladilnikov pijač...
10 let garancije za vse prostostoječe aparate en. razreda A, B in C ter vgradne A in B.

OGLASITE SE V TRGOVINI – VEDNO VAM PRIPRAVIMO NAJBOLJŠO PONUDBO!

NAKUP NA OBROKE UREDIMO V TREH MINUTAH - BREZ OBISKA BANKE IN PAPIROLOGIJE, POTREBUJETE LE PAMETNI TELEFON! TUDI ZA VELIKE ZNESKE IN DO 84 OBROKOV.

Obiščite spletno stran **GLUHICOM.SI**

Cene, objavljene na spletni strani, so običajno priporočene cene proizvajalcev. Pokličite **04 510 60 90** ali pošljite elektronsko pošto na **info@gluhicom.si**, da vam pripravimo ponudbo z najnižjimi cenami na trgu. ZA VSE IZDELKE IZ NAŠE PONUDBE JAMČIMO ENAKO ALI NIŽJO CENO OD KONKURENČNIH PONUDNIKOV, kot so Big-Bang, Mimovrste ali Merkur.

Internet: gluhicom.si
Telefon: 04 510 60 90
E-pošta: info@gluhicom.si
Odprto: 8–12 in 13–16, sobota zaprto

Posredniško mesto

Gluhicom